

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 256.
1939. november 10. péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, Iurez, în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/11-1938. Trlh. Arad

Bombamerényletet kíséreltek meg Münchenben Hitler ellen

A merényletnek számos halott és sebesült áldozata van — Himler vette kezébe a nyomozás irányítását — Hatszázezer márka jutalom a nyomravezetőnek

A nemzetközi politika legújabb eseménye: Ótelsége II. Carol király csatlakozott a belga-holland békefelhíváshoz

München. A Német Távirati Iroda jelenti: Hitler vezér és kancellár ellen tegnap este Münchenben sikertelen merényletet kíséreltek meg. A kancellár a mozgalom régi harcossainak emlékünnepévére szurdán érkezett Münchenbe és rövid látogatást tett a Bürgerbrau pincében Hess Rudolf helyett Hitler mondott beszédet. A beszéd után az eredetileg tervezett időnél hamarabb hagyta el Hitler és kísérete a pincét. Néhány pillanattal a kancellár távozása után pokolgép robbant a pincében, amely 6 emhert megölt és több, mint hatvanat súlyosan megsebesített. A merénylet kétségkívül külföldi felbujításra történt és felháborodást váltott ki egész Németországban.

A müncheni Bürgerbrau pincében történt merénylet híre annyira későn vált ismeretessé, hogy sok berlini lap nem is közölte a hírt. Először a „12 Uhr Blatt” közölte a merényletet. A tudósításhoz fűzött kommentárban azt írja a lap, hogy általános meggyőződés szerint Anglia áll a merénylet mögött.

A Német Távirati Iroda jelenti: Hitler vezér és kancellár a müncheni Bürgerbrau pincében tartott beszéde után még az éjszaka folyamán visszatért Berlinbe, ahová fontos államügyek szölgáltak. Hitler kancellár hamarabb távozott, mint tervezte és távozása után a Bürgerbrau pincében robbanás történt. A robbanás hatása következtében a nemzeti szociálista párt régi harcossai meghalt és 60 megsebesült. A merényletet külföldi fanatikusok készítették elő és egész Németországban óriási felháborodást keltett. A német kormány 500 ezer márka jutalmat tűzött ki a tettesek nyomravezetőinek.

Berlin: Hess Rudolfnak a Führer helyettesének csütörtök este fél 8 órára tervezett beszéde elmaradt.

Nincsenek vezető politikusok az áldozatok között

München. A Bürgerbräukeller környékét még az éjszaka folyamán tükosrendőrök szállták meg. A vizsgálat megállapította, hogy a merénylők az emelvény felett helyezték el a pokolgépet, amely 21 óra 22 percre volt beállítva.

A Führer 10 perccel előbb távozott el környezetével együtt a helyiségből és a merényletet csak egy órával később, amikor már utban volt Berlin felé, tudta meg Trechlinger állomáson ugyanis megállították kilyövönatát és értesítették az eseményről.

Münchenben a pokolgépes merénylet ügyében több őrizetbevétel történt és rendkívüli intézkedéseket hoztak a külföldi állampolgárok ellen.

Hitler tíz perccel a merénylet előtt távozott

A szerda esti merénylet áldozatai között nincsen egyetlen vezető politikai személyiség sem. A müncheni hatóságok egész éjszaka folytatták a nyomozást, de annak eredményéről eddig csak kevés részlet szivárgott ki. Az eredeti tervek szerint a müncheni emlékünnepségen Hess Rudolfnak, a kancellár helyettesének kellett volna beszédet mondani, és csak az utolsó percekben vált ismeretessé, hogy Hitler kancellár fog beszélni.

Hitler elmondotta beszédét és pár perc múlva már el is távozott az ünnepség színhelyéről. Vele együtt hagyták el a helyiséget Hitler környezetének tagjai is.

Ennek köszönhető, hogy az áldozatok között nincs egyetlen ismertebb politikai személyiség sem. Távozásuk után negyedórával később történt a robbanás.

Berlini jelentések szerint Hitler birodalmi vezér csütörtökön délelőtt a német fővárosba érkezett.

A külföldi sajtó szerint az áldozatok között szerepel Hess Rudolf, a vezér helyettese. Ez a hír azonban alapítalan és téves.

A Német Távirati Iroda hivatalos közleményt adott ki a müncheni merénylet ügyében letöltötött vizsgálatról. A megállapítás szerint a merénylet 21 óra 20 perckor történt, tíz perccel azután, hogy a vezér és kísérete

Hatszázezer márkára emelték a nyomravezetőnek kiűzött jutalmát

Berlin. (Rador). A Német Távirati Iroda a müncheni merénylet áldozatainak névsorát az alábbiakban tünteti fel: Franz Lutz müncheni lakos, a „November 9” érdemrend birtokosa, a rohamosztag tagja, Wilhelm Kaiser, München környéki kereskedő, a „November 9” érdemrend birtokosa, a motorizált haderő tisztje, a 86. ezred adjutánsa, aki ugyancsak tagja volt a rohamosztagnak. Egy eddig még ismeretlen asszony, akiben a söröző Henke Mária nevű pénztárosnőjét vélik felismerni, Weber rádióbemondó, Leonhardt Reindl szolgalegény, Emil Kasberger, a München-körzeti zenekar tagja, Eugen Schachta, a „Deutschland” autósosztag legrégebb tagja, míg két halott kilyét nem sikerült megállapítani.

A tettesek kézrekerítői részére kiűzött ötszázezer márka jutalmat hatszázezer márkára emelték, miután egy magánszemély százezer márkát ajánlott fel a hivatalos jutalom kivül.

A müncheni merénylet ügyében a rendőri nyomozást maga Himler rendőrnagy vezeti.

elhagyta a termet. Hitler birodalmi vezért a mozgalom majd valamennyi vezető tagja elkísérte a pályaudvarra.

A birodalmi vezért ugyanis sürgős államügyek készítették arra, hogy Berlinbe essen.

Romhalmaz képét mutatja a terem, ahol a merénylet történt

A rendes szokás szerint a birodalmi vezér mindig 8 órakor kezdi meg beszédét, amely rendszerint legalább másfél óras szokott lenni és utána Hitler hosszabb ideig elbeszélget híveivel.

A rövid müncheni tartózkodás miatt a kancellár ezúttal csak enyvrés beszédet mondott és utána nem időzött a teremben, hanem mindjárt a pályaudvarra hatatott.

A kancellárt elkísérték azok a nevesebb személyiségek, akik az ünnepségen jelen voltak és csak így magyarázható, hogy a vezetők közül senki sem sérült meg. Ha azonban rendes körülmények között mondja el Hitler a beszédét és ha továbbra is ott marad volna a birodalmi vezér a teremben, a merénylet hatása borzalmas lett volna.

A terem, ahol a merénylet történt, tegnap este az általános romhalmaz képét mutatta. Ez azal magyarázható, hogy a menyezert, amelynek közelében a pokolgépet elhelyezték, a robbanás következtében teljesen leszakadt. Azt a helyet, ahol a birodalmi vezér és kísérete tartózkodott, öt méteres törmelék borítja el.

Az áldozatok száma 7-re emelkedett és közöttük van egy asszony is.

A merényletnek összesen 62 sebesültje van, akik közül a müncheni körzetekben 25 súlyos sebesültet ápolnak.

Ezek között is vannak asszonyok. Az isteni gondviselés rendelkezését látják abban, hogy Hitler birodalmi vezér abban a pillanatban szállt a vonatra, amikor a merénylet megtörtént. A kancellár délelőtt érkezett meg Berlinbe, ahol Göring vezértábornagy és Lamert tábornok fogadták a pályaudvaron.

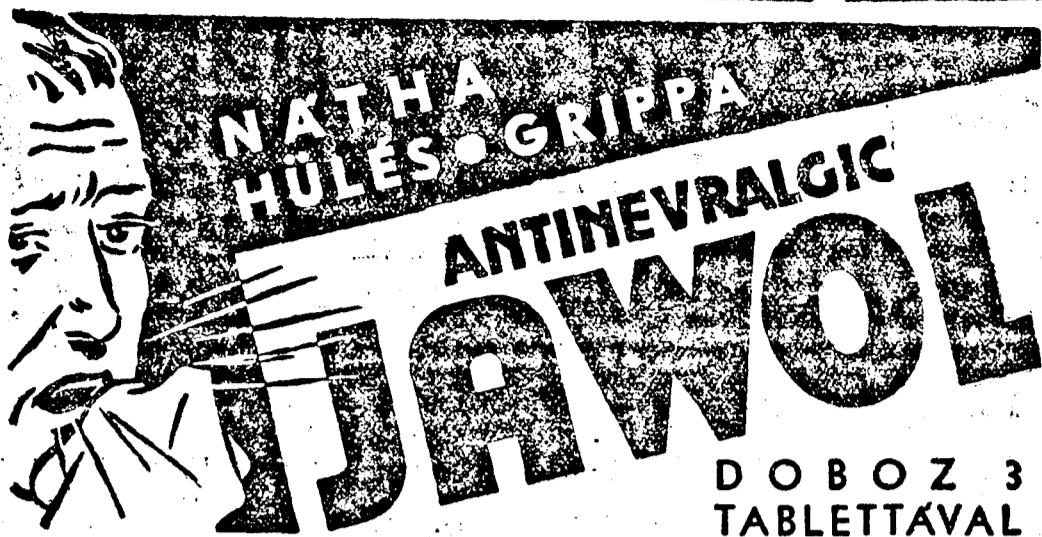
Himler csütörtökön délután felhívást bocsátott ki és ebben felszólítja Németország lakóit, hogy kíséreljék figyelemmel, hogy a merénylettel kapcsolatban egyesek milyen kitételeket használnak.

Ha azt hallanák, hogy valaki azt hangoztatja, hogy gyanusnak tűnik az a körülmény, hogy Hitler vezér és kancellár nem várta meg az ünnepség végét s hamarabb távozott el a helyszínről, úgy az illető kilyét nyomban közöljék a tükosrendőrséggel, vagy adják át a legközelebbi rendőrszemnek. Ugyancsak közöljék a rendőrséggel azt is, ha valakiről tudnak, hogy részese volt a merényletnek.

Angliát vádolják a merénylet előkészítésével

Berlin. A Deutscher Dienst a merényletről a következőket írja:

Pillanatokra elélt a lélegzetünk, amikor tegnap este értesültünk a Münchenben elkövetett merényletről. Utána azonban a gondviselés iránti kimondhatatlan hála érzése töltött el valamennyiünket. A Führer él. Mély megilletődéssel hallunk meg a moz-

galom ut halottal előtt. Ők a szó legigazibb értelmében a Führerért haltak meg, mert neki volt szánva ez a gonosztett, őt akarták megölni azok, akik azt hitték, hogy ezzel szíven találják Németországot.

Kik a gyilkosok? Nem ismeretesek még ma a részletek, hogyan készítették elő a gonosztettet, hogyan volt egyáltalán lehetséges egy ilyen merénylet elkövetése. A lap ezután Angliát teszi felelőssé a felbujásért, majd így folytatja:

Ha valaha esemény még fokozhatta a német kormány elszántságát, a német népek a győzelemre irányuló megindíthatatlan akaratát, mindannyiunknak a Führerhez való hűségét, akkor ilyen esemény volt ez a Hitler elleni gyilkossági kísérlet. Megfogadjuk a halottak ravatalánál, hogy nem állunk meg a féltúton. Ha eddig kiméleteket tanusítottunk az állam ellenséggel szemben, most már nyilvánvaló, hogy a mai naptól úgy bánunk el velük, hogy ne fenyegethessék többé a nemzeti szocialista életét és biztonságát. Amikor szemünk az ellenségre irányul, hátunkban nem hagyhatunk ellenséget. Nem tévesztjük többé szem elől az ellenséget. A tegnapi gonosztett bebizonyította, hogy egész Németországról van szó.

München. A Stefani-ügyökség jelenti: A Bürgerbräu-pincében történt robbanás híre igen gyorsan terjedt el a városban. A Führer eltávozása után néhány perccel felrobant a pokoljáró, amely a régi nemzeti szocialista gárda tagjai közül hatot megölt, hatvanat pedig megsebesített. A rendőrség nyomban elzárta az összes utcákat és megmotozott minden autót és minden gyalogost. Csütörtökön reggel a város visszanyerte rendezettségét.

Teljesen kivilágított Münchenben nyomoztak a merénylők után

Berlin. A Völkischer Beobachter a Hitler ellen elkövetett merénylettel kapcsolatban azt írja, hogy „Anglia dobta a bombát abban a reményben, hogy így megszabadul azoktól a nehéz ellenségektől, amelyek az elmúlt hetek vereségei következtében előlítottak”.

A Münchener Neueste Nachrichten rámutat arra, hogy München lakosságának a merénylet után az volt a benyomása, hogy Anglia keze van a játékban. Állítólag a vizsgálat első eredményei már beigazolták, hogy olyan szervezettel állnak szemben, amely az angol „Intelligence Service” szolgálatában áll. Szeptember 3-tól kezdve szerdán éjjel történt meg először, hogy

a merénylet után nyomban meggyújtották az összes uccal lámpákat, hogy megakadályozzák a merénylőket a felelősség elől való menekülésben.

A német lapok terjedelmes cikkeiben foglalkoznak a müncheni merénylet ügyével. Megállapítják a lapok, hogy nemcsak Németországban, hanem ugyyszólván az egész világon mély megdöbbenést váltott ki a Münchenben elkövetett merénylet, amely nemcsak a Vezér, hanem az egész német nép ellen történt. Beszámolnak a német lapok arról is, hogy Olaszország, valamint a Németországgal baráti viszonyban élő többi állam és a semleges országok sajtója is mélyen elítéli a merényletet, amelynek részleteit nagy felháborodással közik.

A Berlinben megjelenő Deutsche Nachrichten többek között azt írja, hogy a merénylet mögött Anglia áll. Uta a lap arra, hogy az angol államférfiak közül többen is hangoztatták, hogy Németország jelenlegi vezetőit, Hitler vezért és kancellárját, valamint munkatársait meg kell semmisíteni. A lap összefüggést talál az angol államférfiak kijelentése és a merénylet között.

Ujabb vádak London ellen

Berlinből jelentik: Az egész német sajtó a szerda esti merénylet hatása alatt áll és a lapok ugyyszólván kizárólag ezzel a kérdéssel foglalkoznak. A Berliner Börsenzeitung már a felelősség kérdéséért is felveti és mindjárt megállapítja, hogy a felbujtókat külföldön kell keresni. A merénylet terve ugyanazokban az agyakban fogalmazott meg, amelyek az elmúlt hónapok zürzavaráit is kitervelték. A lap ezután megemlíti a strassburgi rádió-

állomásnak azt a híreit, amely szerint a merényletet a német titkos rendőrség rendezte volna meg. Jellemző ezeknek a külföldieknek gondolatmódjára, hogy ilyen minden alapot nélkülöző jelentéseket röpitenek világgá — fejezi be cikkét a Berliner Börsenzeitung.

Az Angriff többek között ezeket írja: A háboru elmúlt két hónapja bebizonyította, hogy Németország ellen sem gazdasági, sem pedig egyéb téren semmit sem lehet tenni. Eppen ezért külföldről a Vezér ellen fordultak. Természetesen nem számítottak arra, hogy a német nép felháborodásával találják magukat szemben, mint ahogy az a valóságban megtörtént. Jól ismerjük azokat, akik életünkre törnek. Ezek Londonban vannak. (Dunaposta).

Róma. A déli olasz lapok az olasz közvélemény felháborodásának adnak kifejezést a müncheni merénylet fölött.

London. A csütörtökön megjelent angol lapok keveset foglalkoznak Hitler kancellár beszédével. Az érdeklődés főként a kancellár elleni merénylet felé fordult. A Daily Mail azt írja, hogy Hitler beszéde nem tartalmaz semmi újat és magatartásának megváltozta-

Hatszáz ezer ember áll fegyverben Belgiumban

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia brüsszeli értesülés alapján közli, hogy Belgiumban a szerdai és csütörtöki napok folyamán tovább folyt a behívások. A gépjárműket mindenütt elkobozzák, hogy a katonai csapatok szállítása fennakadás nélkül történhessen. Belgiumban a mai napig összesen 600 ezer ember áll fegyverben.

A Times vezércikkében megállapítja, hogy Oroszország és Németország felfogása teljesen ellentétes.

amit a tények is igazolnak. A lap nagy megelégedését fejezi ki Virginio Gayda cikke fölött, mert az a Komintern kiáltványára megfelelő választ adott Olaszország nevében. Végül pedig a belga-holland békeközvetítő javaslatra vonatkozólag azt írja a lap, hogy ez a két ország komolyan fenyegetve van Németország által.

Az olasz sajtó súlyosnak látja a nemzetközi helyzetet

Róma. Az olasz sajtó csütörtökön nagyon súlyosnak látja a nemzetközi helyzetet és különböző cikkeiben és tudósításokban a következő képet festi meg:

1. A hágai békeajánlat megbukott.
2. Még nem egészen világos, hogy miért tette meg a két uralkodó ezt a békeajánlatot.
3. Feltűnő, hogy a belga uralkodó olyan nagy sietséggel utazott el Hágába.
4. Lord Halifax angol külügyminiszter ugylátszik tudott a hágai békeajánlatról, mielőtt elmondotta volna beszédét.
5. Hollandiában és Belgiumban tetőfokra hágott az izgalom. Olyan fantasztikus hírek terjedtek el, hogy Németország ultimátumot

tását sem jelenti. Minden kijelentése ellenére nem szabad elfelejteni azt, hogy ő volt az, aki szétrombolta Ausztria, Csehszlovákia és Lengyelország függetlenségét és most az a terve, hogy Belgiumot és Hollandiát megtámadja.

Hess csütörtökön résztvevett egy nemzeti szocialista ünnepségen

Münchenből jelentik: A Nemzeti szocialista párt-ünnepség évfordulójának napján, november 9-én, csütörtökön

Hess Rudolf, Hitler kancellár helyettese megszervezte a párt 1923-ban elhunyt 16 hősi halottjának sírját. Hess Rudolf a Vezér és a német nép nevében külön-külön koszorút helyezt el minden sírra.

Berlinből jelentik: Az 1923-ik évi első nemzeti szocialista megmozdulás évfordulóján az Odeontéren hatalmas ünnepséget rendeztek. Az ünnepségen Hess Rudolf, a vezér helyettese is megjelent és Hitler kancellár képviselőjében koszorút helyezt el az első nemzeti szocialista áldozatok emlékművén, majd az áldozatok hátramaradottjával sorra kezét fogott. Érdekes megemlíteni, hogy az ünnepségen némelyek fehér kötésekkel jelentek meg, ezek ugyanis a szerda esti merénylet alkalmával sebesültek meg. (Dunaposta).

München. (Rador). A bombamerénylet áldozatainak, valamint sebesülteinek hozzátartozói részére segélyt utalnak ki. A segélyosztást Hess Rudolf irányítja munkatársai segítségével.

A magyar kormány részvétele

Budapestről jelentik: Csáky István gróf magyar külügyminiszter a reggeli órákban felkereste a budapesti német követet és kifejezte előtte a magyar kormány és az egész magyar közvélemény megbotránkozását a müncheni merénylet felett. Tolmácsolta a német követ előtt a magyar kormányhoz Hitler birodalmi vezér szerencsés megmenekülése felett érzett örömet és egyben mély részvétét fejezte ki a merénylet halálos áldozataiért.

A Daily Telegraph a német-holland határon történt csapatösszevonásokkal kancsolathatn tudja, hogy az angol kormány ezt a tényt alapos vizsgálat tárgyává tette. A Londonba érkezett jelentések beszámolnak arról, hogy

a holland határra újabb német csapatok érkeztek és Hollandia minden létező védelmet megtehetett, hogy nagy területeket vízzel áraszon el védekezés szempontjából.

Azt lehetetlen most még megállapítani, hogy a támadás Belgium és Hollandia ellen közvetlenül küszöbön áll-e de az tény, hogy Hitler kancellár még mindig foglalkozik azzal a tervvel, hogy a két semleges ország ellen gyors győzelmet arasson és ebben az esetben is támaszpontokhoz jutna a Nagybritannia elleni légitámadások céljából.

küldött volna a holland kormányhoz, amelyben fontos tengeri és légi támaszpontokat követelt Németalföldtől.

6. Berlinben ezt a hírt megcáfolták és ugyanilyen értelmű cáfolatot adott ki a Belga Távirati Iroda is.

7. A német sajtó és a német hivatalos körök mind erősebben foglalnak állást a részrehajló semleges államok ellen.

8. Hollandiában nem értik, hogy a németek miért építenek hidakat a Rajnának Hollandia felé eső szakaszán.

9. Belgium csütörtökön zászlók alá szólította az utolsó eddig nem mozgósított hadosztályát is.

Angol közgazdász a szövetségesek háborús céljairól

London. Sir Walter Layton, Anglia leghiresebb közgazdásza cikket írt a News Chronicleben a szövetséges hatalmak háborús céljairól és az alapelveket a következőkben foglalta össze.

1. Lengyelország és Csehország függetlensége visszaadandó az összes érdekelt felek megegyezésével.
2. Ausztria népszavazás útján dönt a sorsáról.
3. Középeurópát rendezni kell. A kis államoknak meg kell érteni, hogy függetlenségük érdek-

ben nagyobb szervezetre kell átruházni szuverenitásuk egy részét. A közelmúlt legsúlyosabb tévedése az volt, hogy semmit sem tettek Európa részének gazdasági haladása és biztonsága érdekében. A középeurópai államok meg fogják érteni, hogy hadügyi és külügyi eljárásuk megszervezésére egy általános európai szervezet létesítendő. Az új szervezkedés biztosítaná a polgári jogokat, amely viszont orvosolná a kisebbségi sérelmeket is.

4. Középeurópának pénzügyi segítséget kell nyújtani gazdasági újjászervezés érdekében.

Őfelsége II. Carol király is csatlakozott a belga-holland békejavaslathoz

Bucurestiből jelentik: Őfelsége II. CAROL király november 9-én, csütörtökön az alábbi szövegű táviratot küldte a brit világbirodalom uralkodójának:

„Abban a pillanatban, amikor Hollandia és Belgium uralkodói jószolgálatukat ajánlották fel annak érdekében, hogy egy igazságos és tartós béke alapjait fektessék, kötelelességemnek tartom biztosítani Felsőgedet arról a legőszintébb kívánságomról, hogy ez a nemes kezdeményezés, amelyet teljes szívemből támogatok, sikerrel járjon.
CAROL R.”

Őfelsége II. Carol király egyébként hasonló tartalmú táviratot intézett Albert Lebrunhoz, a francia köztársaság elnökéhez és Hitler Adolf német birodalmi kancellárhoz is.

Az angol kormány a dominiumokkal és szövetségeseivel tárgyalja meg a belga-holland békejavaslatot

London. (Rador.) Chamberlain nem vett részt a Guildhallban tartandó banketten, mert szélhűtés érte. Az angol miniszterelnök egvelőre nem vesz részt az alsóház ülésén sem. A guildhall-i bankettet az új londoni főpolgármester tiszteletére rendezték és azon Sir John Simon pénzügyminiszter olvasta fel a Chamberlain által elkészített beszédet.

Chamberlain beszéde elején megemlékezett azokról a fáradozásokról, amelyeket Vilma holland királynő és Lipót belga király tettek a béke helyreállítása érdekében.

— Az egész világ megfelelő módon értékeli az uralkodók fáradozásait, amelyekkel felajánlották jószolgálatukat a béke érdekében. — hangsúlyozta az angol kormányelnök beszámolója. — Kijelentem, hogy

nem bírom Hitler kancellár kielégítő válaszában és ezt a munkatapasztalataim alapján hangsúlyozom. Közlöm, hogy egyetlen nappal sem folytatjuk tovább a háborút, mint annak szükségét kívánjuk. Alkalmos időben a brit kormány uralkodója elé terjeszti azt a javaslatot, amelyet a békefelhívásra adunk. Előzőleg azonban szükséges, hogy ezt behatóan megvitassuk dominiumainkkal, valamint szövetségeseinkkel is.

Sir Simon tovább olvasva Chamberlain beszédének kéziratát, közölte, hogy a kormányelnök úgy találja, hogy az utóbbi hetekben a szövetségesek helyzete erősen megszilárdult.

Az angol-francia-török szerződés létrejötté szilárd hátsza Délkelet-Európa békéjének. A német-orosz egyezményről szólva, kijelentette, hogy az sok hasznot és előnyt jelent Szovjetországnak és nagy veszteséget a németeknek.

Az amerikai semlegességi törvény megváltoztatása a szövetségesek előtt a világ leghatalma

November végére várják a Balkán-értekezlet összehívását

Rómából jelentik: A Stampa belgrádi tudósítója jelenti, hogy Romániából érkező hírek szerint Románia, Törökország és Görögország november végére összehívja a balkáni értekezletet. Ezen elsősorban az Olaszországgal szembeni helyzetet vizsgálják meg. A balkáni értekezletre szóló meghívót Belgrád állítólag már meg is kapta. Az értekezletre Olaszország megfigyelőt küld ki. (Dunaposta.)

Berlin. A berlini és brüsszeli politikai körökben rövid időn belül megnyilvánuló újabb együttműködésre számítanak a Balkán felé. Ugy tudják, hogy a legutóbbi német-orosz tanácskozásoktól sokan elhatározásokat sejtene, melyek igen nagy meglepetéseket eredményezhetnek majd. A stockholmi Svenska Dagbladet jelentése szerint berlini illetékes körökben kialakult az a vélemény, hogy a Szovjet siet megerősíteni a pozícióit a Baltikumban, valamint északon és a Távolkeleten, hogy aztán egész erejét a Fekete-tengerre és a Balkánra irányíthassa.

Olaszország és a Balkán gazdasági kapcsolatai

Róma. (Rador.) A Messagero című lap vezércikkben foglalkozik az Olaszország és a Balkán államok közötti gazdasági kapcsolatokkal. A lap megemlíti, hogy az 1878. évi berlini egyezmény értelmében Olaszországot annyira távol tartották a Balkántól, hogy az osztrák külügyminiszter keresztül vihette Bosznia anexióját anélkül, hogy erről előzetesen értesítette volna szövetségeseit, Olaszországot. Később kötötte meg Olaszország az első kereskedelmi szerződést Szerbiával és ekkor foglalta el első ízben

sabb fegyverraktárának kapuit nyitotta meg. A miniszterelnök kívánja, hogy a szövetségesek haderői a legkisebb áldozatok árán küzdhessék végig a háborút. Chamberlain miniszterelnök beszámolója gazdasági kérdésekre is kiterjedt. Hangsúlyozta, hogy

Anglia áttért a háborus gazdálkodásra.

Chamberlain ezután hangoztatta, hogy Nagybritánia szárazföldi, légi és tengeri hadereje máris bizonyosságot tett arról, hogy teljes mértékben a reábizott feladatok magaslatán áll.

Felemlítette az ellenségre nehezedő szüntelen gazdasági nyomás szükségét. A már eddig mozgósított haderők létszáma felülmúlja a világháború létszámát.

A költségek természetesen jóval nagyobbak, mint az elmúlt világháborúban voltak. Így például egy repülőgép hétszer annyiba kerül, mint 1918-ban. — Ne felejtjük el — folytatta, — hogy bármilyen nagyok legyenek is erőforrásaink kereskedelmi hajókban és devizákban, ezek mégsem kimeríthetetlenek.

Nem tudjuk, hogy a háború meddig tart még, de mindenesetre a győzedelmes befejezésig folytatjuk. Teljes egyetértésben dolgozunk továbbra is hű szövetségeseinkkel, Franciaországgal. Szent meggyőződésem, hogy

elérjük még egy olyan új világnak a megteremtését, amelyben a jog és az igazság győzedelmeskedik az erőszak felett.

Róma. (Rador.) Az olasz lapok a holland és belga uralkodók békeközvetítési javaslatának negatív hatásáról írnak, egyben pedig brüsszeli és amszterdami táviratokat közölnek, amelyek arról szólnak, hogy mindkét ország megtette az intézkedéseket területeik védelmére.

Kopenhága. (Rador.) A National Tidende című lap berlini tudósítója azt az értesülést nyerte, hogy Németország még csak válaszolni sem fog a holland és belga uralkodók felhívására. Több német vezetővel történt beszélgetése erre enged következtetni.

helyét a Balkánon. Azóta a mai napig Olaszország több hasonló szerződést kötött és jelenleg Jugoszlávia, Bulgária, Románia, Görögország, valamint Törökország a legjobb vevői és szállítói Olaszországnak.

Éjszakai támadást indítottak a franciák ellen a németek

Páris. (Rador.) November 9-én reggel a Havas távirati iroda a következő közleményt adta ki a hadihelyzetről: Egy hónap óta most történt meg először, hogy a németek támadásuk során kihasználták az éjszaka sötéttségét. A Moseltől a Raináig terjedő frontszakaszon német járőrök az eddiginél erősebb támadást intéztek a francia állások ellen. A helyi jellegű ütközetek rendkívül erősek voltak. A francia előőrsek rövid időn belül segítséget kaptak. Tekintettel arra, hogy a sötétség miatt az automata fegyverek kezelése nehézkessé vált, a franciák gránátokhoz folyamodtak. A Mosel és a Saar között rendkívül komoly harcok folytak.

„A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése közli, hogy az éjszaka folyamán a harci tevékenység az arcvonalon mindenütt fokozódott. Felderítések és helyi heves ütközetek folytak le különösen a Mosel és a Saar között.

A német véderő főparancsnokság hivata-

Chamberlain gyengélkedik, de folytatja munkáját

London. (Rador.) Chamberlain angol miniszterelnök megbetegedett és orvosai tanácsára több napig lakásán kell maradnia. Az angol miniszterelnök ennek ellenére folytatja napi tevékenységét és a kormány tagjait lakásán fogadja.

Befejezte munkáját az Osló-államcsoporthoz érkezőjele

Kopenhága. (Rador.) Az oslói államcsoporthoz szakértői szerda este befejezték munkájukat és tökéletes egyetértésben a közös cél érdekében vizsgálták meg az összes kérdéseket.

Olasz- és Németországban ismét életbelépett a valutagarancia rendszere

Rómából jelentik: Hivatalosan közlik: Miután a német-olasz kliringből származó ama különbözet, amely az olasz devizahivatalt arra indította, hogy megszüntesse a kölcsönös elszámolással kapcsolatos valuta garanciát, lényegesen csökkent, hét-főtől kezdve ismét életbe lép a valutagarancia a korábban érvényben levő feltételekkel. Ettől az időponttól kezdve tehát a devizahivatal is árfolyamkezeléssel vállal minden olyan fizetést, amelyet Németországban az olasz és Olaszországban a német exportőrök javára teljesítenek.

Berlinből jelentik: A német nemesfémhivatal elrendelte, hogy a birodalom területén az ékszeresek csakis akkor adhatnak el aranyékszereket, ha a vevő tört aranyban ugyanannyi súlyú aranyat szolgáltat be. A jeggyűrűket ezenfelül nemes acélból kell készíteni.

Japán tiltakozás francia zászmányolás miatt

Tokió. (Rador.) A Domei iroda jelentése szerint a párisi japán nagykövetség tiltakozását jelentette be a francia kormánytól a Kshiamaru nevű japán hajó rakományának a bordeauxi kikötőhatóságok által történt elkobzása ellen. Ez az elkobzás azon a címen történt, hogy a rakomány hadi dugárú képez.

Rövidesen ismét megindulnak a tárgyalások Törökország és Szovjetország között

Páris. A „Paris Midy” című francia lap jelentése szerint, Törökország és Szovjetország között az eszmecsere legközelebb ismét megindul. A tárgyalások nyugalmasabb és szélesebb alapon kezdődnek meg.

A tengerbe zuhant egy német bombavető

Riga. (Rador.) Egy német bombavető hidroplán Liepaja közelében a tengerbe zuhant. A bombavető négyfőnyi legénységét halászhajók mentették ki a tenger hullámai közül. A lett hatóságok a német pilótákat internálótáborba szállították.

URANIA Tel.: 12-32.

Előadások: 5. 7.15 és 9.15 órákor,

Amiről az egész város beszél!!!

Bette Davis

az amerikai aranydíj nyertese, szívhersző óán játszik egy csodálatosan szerető leányt,

az „ÉLNI AKAROK” c. filmben

Partnere GEORG BRENT.

Temesvár helyett Craiován intézik a bányai ipar egyrészének szállítási ügyeit

A vasuti felügyelőségek területének megváltoztatása súlyosan érinti a Karánsebestől délre eső vidék vállalatait

Temesvár. A nyáron a körzeti vasuti felügyelőségek területi beosztását lényegesen megváltoztatták. Így a temesvári kerületi vasutifelügyelőség hatáskörét Erdély felé jelentősen kibővítették, ezzel szemben a Karánsebestől délre eső területet a craiovai vasuti körzethez csatolták. Ez a beosztás rendkívül súlyosan érintette a Bányásági déli részén levő vállalatokat és valószínűleg megbénította ennek az iparilag fontos területnek a gazdasági életét. A craiovai vasuti felügyelőséget ugyanis meglehetősen felkészületlenül találta ennek az intenzív ipari területnek az átcsatolása. A vállalatok ennek következtében állandó vagonhiányban szenvednek, ettől függetle-

nül pedig jelentős költségtöbbletet jelent szállítási ügyeik craiovai elintézése. Az érdekelt iparvállalatok gazdasági vérkeringésének természetes szempontja Temesvár és semmiképpen különleges szempont nem teszi szükségessé, hogy a Karánsebestől délre eső vidék vasuti központja Craiova legyen. A megváltozott beosztás által érintett vidék gazdasági élete most akciót indított Temesvárhoz való visszacsatolása érdekében. Ennek a mozgalomnak az első megnyilvánulásként a Karánsebesti Vazyonközösség, amely százezer erdőségi lelett gyakorol felügyeletet, már a közeli napokban lépéseket tesz a sérelmes helyzet orvoslása érdekében.

A kalandos életű Atzél Lidia bárónő a kolozsvári börtönben férjhez megy Emil Campianu költőhöz

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári katonai törvényszék fogházában tölti egyéves büntetését Atzél Lidia Mária bárónő. Mint ismeretes, a bárónőt, több mint egy évvel ezelőtt kiutasították Románia területéről, mert előkelő magyar államférfiakról gunyrajzokat terjesztett. A kiutasítás után a bárónő utlevél nélkül visszajött az országba és akkor tiltott határátlépésért egyévi fogházra ítélték. Ezt a büntetését tölti most le.

A 35 éves bárónő mögött zafos múlt áll. Szamos-megyében nagykereskedő családi birtokai vannak, valamint Magyarországon is. Tizenhét éves korában ment férjhez egy előkelő kolozsvári, történelmi nevet viselő magyar arisztokratához, de párhónapi házasság után elváltak és azóta a bárónő bejárta talán az egész világot.

Kalandjai közül leghíresebbek Hailé Szelaszié, volt abesszin császár udvarában eltöltött idő, ahol Hilaire du Belier francia márkival jelent meg és jelentős befolyásra tették szert az egzotikus udvarban. Az abesszin háború idején jelent meg Kolozsváron Atzél bárónő a francia márkival és az abesszin légiflotta számára pilótákat kerestek. Annakidején megjelent egy nyilatkozata az abesszin állapotokról és az olaszok harci tevékenységéről és nyilatkozata következtében kiutasították Románia területéről. Rövid ideig családjá körében Budapesten tartózkodott, majd a francia márkival együtt a köztársasági Spanyolországba utazott. A francia márkival belépett a köztársasági légiflotta szolgálatába, a bárónő pedig kémiszolgálatra vállalkozott és elutazott Franco Spanyolországába. Ott elfogták és kémkedésért a hírhedt Alcazar börtönbe vetették, ahonnan csak különböző intervenció után bocsátották szabadon. A bárónő visszament Magyarországra, de a francia márkinak azóta nyoma veszett. Atzél Lidia tavaly ítélték el egyévi fogházbüntetésre tiltott határátlépésért, ami esetében súlyosabb volt, hiszen ki volt utasítva Romániából. Atzél bárónő egy év óta a kolozsvári katonai törvényszék 13-as cellájának lakója.

Élete kockázatásával mentette ki az égő szobából gyermekét egy kaproncási asszony

Veszedelemes tűz pusztított tegnap délután az aradmegyei Kaproncás községben. Filimon Iosif gazdálkodó lakásában keletkezett a tűz, amelynek két sebesült áldozata van. A gazdálkodó felesége a délutáni órákban arra lett figyelmes, hogy a szobából sűrű füstfelhő tördül ki. A 46 esztendőss asszony rosszat sejtve nyitott be a lakásba. A hálószoba ekkor már lángokban állt és a szobában tartózkodó 3 éves gyermek súlyos égési sebeket szenvedett. Filimon Iosifné eleje veszélyeztetésével a lángtengeren keresztül behajolt a szobába, hogy kimentse onnan gyermekét. Súlyos égési sebek árán, kísérlete sikeresen is végződött. A tüzet a falubeliek oltották el, az égési sebeket szenvedett Filimonné és gyermekét pedig a lippai kórházba szállították. A tűzvész alatt során kiderült, hogy a kemence mellett kenderet helyeztek el, ami egy lapattal szikrától lángra lobbant.

A fogházban ismerkedett meg egy nyugtalan véru fiatalemberrel: Emil Campianuval, aki költő, festő és színész egy személyben. A fiatalember 31 éves, az erdélyi román irodalmi körökben jó nevet szerzett magának, de tehetségénél is sokkal nagyobb kalandvágya, amely végül is odáig vitte, hogy a katonai szolgálat idejében megszökött ezredétől. Előzőleg különböző ügyei miatt már állott bíróság előtt a költő, de végül is a katonai törvényszék ítélte el kétévi fogházra 1938. július 31-én.

Az elmúlt napokban a fogház szabályai szerint kihallgatáson jelentek meg a fogház parancsnokánál: Atzél Lidia bárónő és Emil Campianu, a költő. Kérték, hogy terjesszen elő kérést az igazságügyminisztériumhoz, hogy engedjék meg a házasságkötésüket. A fogházparancsnok természetesen eleget tett a kérésnek és a kérvényt felterjesztette az igazságügyminiszterhez.

Ha a házasságkötést engedélyezik, új lap nyílik meg Atzél Lidia bárónő és Emil Campianu életében.

Japán légvédelmi ütegek leszállásra kényszerítettek egy angol utasszállító gépet

Hongkong. (Rador). Az angol Dardanus repülőgép, amely az Imperial Airways társaság tulajdona, Waicheu szigetén kényszerleszállást végzett a japán légvédelmi ütegek tüzelése miatt. A gép csütörtökön reggel indult el Hongkongból a sziamai főváros, Bangkok felé, két pilótával és három utassal. Az utasok közül egy norvég, egy perzsa és egy amerikai állampolgár volt. Ezenki-

vül a gép Angliába szóló postát is vitt magával. Azt, hogy a tüzelés következtében vannak-e sebesültek a gép utasai között, nem lehet tudni. Waicheu szigetét, ahol az angol repülőgépet leszállásra kényszerítették, tudvalevően nemrég szállották meg a japánok, annak ellenére, hogy Franciaország tiltakozott a megszállás ellen.

Magyarország várja a romániai tűzifabevitel megindulását

Budapest. A kereskedelemügyi minisztérium vezetésében történt személyi változás, újabb 10-14 nappal késlelteti a magyar tűzifa-probléma megoldását. Ez a késedelem zavaróan hat a tűzifaimport megindulására is. Ez pedig szükségesnek mutatkozik mind a fővárosban, mind pedig Tiszántulon és a Duna-Tisza-közén, sőt a visszacsatolt Felvidék némely részén is, ahol ezidőszori a kisebb készletek tárolnak. A jugoszláv tűzifa tavaszig alig jöhet Budapestre, mert a tengelyen való szállítást nem bírja el. Vízúton pedig most már nem lehet szállítani. Annál inkább várják a romániai importot a ti-

szántul tűzifakereskedők, akik az előirányzott 8000 vagonos behozattalal meglehetősen elvonnának látva. A romániai és szlovákiai árigenveket azonban nem lehet a magyar nivó mellett kielégíteni. Ezek az exportőrök ugyanis ezidőszori budapesti nyitásban 100 mázsa hiékkfáért 375-380 pengőt kérnek. Amíg tehát az árkormánybiztosság nem dönt a belföldi tűzifaárakról, nem lehet megegyezni a szlovákiai fa-termelőkkel sem, akiktől tudvalevően mintegy 4000 vagon fának a behozataltat remélik a magyar kereskedők.

CORSO Telefon 20-65 jegyelvétel.

Szenzációs kettős műsor: két film, mely mindenki igényét hielégíti

I. „A veszedelmes leány”
Párisi erkölcsrajz egy veszedelmes leányról, aki bűnbe sodor mindenkit...

Michele Morgan és Raimu a partnere.

Legujabb O. C. R.-híradó, felvételek a német-lengyel közvetlen harcokról. Románul beszélő.

Ma: 3, 5, 7.15, és 9.15 órakor

—II. BILL GAZON
„Buffalo Bill utoisó ellenállása”
Rég nem látott izgalmas jelenetek, véres és elkéseredett harcok az indiánokkal.

Higgye el, hogy ezzel a tejszinhab recepttel a legtöbb 50 éves asszony csak 30 évesnek látszik

Ne ismét először a nyíllal megjelölt helyekre, azután az egész arcra és a nyakra is.

Ime egy gyorsan ható szer, amely a ráncos, petyhüdt, fonyadt bőrt üdvé és fiatallá teszi. Keverjen össze egy rész tisztá tejszint (pankreatine-oltással) egy rész sterilizált faolajjal és ezt keverje két rész finom krémmel. Ez a keverék táplálja és megújítja a bőrt, üdvé és elképzeltetlentül fiatalossá teszi. Egy nagyon híres színésznő használta ezt a receptet és sikerült ifjúságát annyira megőriznie, hogy 70 éves korában is fiatal lányok szerepét játszhatta. Minden gyógyszerész elkészítheti Önnek ezt a receptet, azonban kis mennyiségben készítő igen költséges. A hírneves párisi Tokalon krém, amely különleges készítmény, az összes fenti anyagokat tartalmazza. A fehér (zsírmentes) Tokalon krém sterilizált faolajjal és tejszinhabbal készül és kiünően táplálja a bőrt. Ez az igazi bőrtápszer. Egy tégeley ára Lei 60.— és 90. A szerencsés eredmény garantált, ellenkező esetben Ön duplán visszakapja pénzt. Most tubusban is kapható Lei 45.—-től.

Megérkeztek a világhírű COLUMBIA BLAUPUNKT HELIUM rádiók kedvező részletfizetésre is kaphatók!

Kalmár József

Arad, Str. BRATIANU I. sz.
TELEFON: 11-10.

Belejezte az aradi vizsgálatot a Romániai Magyar Népközösség központi bizottsága

Elhagyták Aradot a vizsgálóbizottság tagjai — A jövő hét folyamán dönt végleges formában a népközösségi központ az aradi tagozat vezetőségének kérdésében

Élénk érdeklődés mellett vezette le a vizsgálatot Aradon a Romániai Magyar Népközösség kolozsvári központiának kiküldött hármas-bizottsága. Amint az Aradi Közlöny megírta, dr. Kolumbán József csikszeredai kamarai dékán elnöklétével dr. Bartha Ignác és gróf Teleki Ádám országgyűlési képviselők két teljes napon át folytatták a személyi kihallgatásokat az aradi tagozat tisztikarválasztó közgyűlésének határozata miatt emelt felebbvezések ügyében és megállapításairól végül is a kihallgatások befejeztével csütörtökön este jegyzőkönyvet vettek fel. Mivel a bizottság a legteljesebb titoktartás mellett végezte munkáját, a jegyzőkönyv megállapításairól semmi sem szivárgott ki: még kevesebb a bizottság javaslatáról, amelyet a népközösségi központnak a helyzet megoldása érdekében tesznek.

A jegyzőkönyv s a javaslat minden bizonnyal csakis a kolozsvári központi fórum döntése után kerül nyilvánosságra, mikor is a központi döntésből minden bizonnyal következni lehet majd arra, hogy milyen ténnyeket

KATOLIKUS BÁL

Is állapították meg Aradon a központi bizottság tagjai.

A kiküldöttek közül Bartha Ignác dr. és Teleki Ádám gróf képviselők csütörtökön elutaztak

Aradról, magukkal vive a felvett jegyzőkönyvet, amely felett, értesülésünk szerint,

csütörtökön, vagy pénteken határoz a kolozsvári országos katolikus nagygyűlés alkalmából szintén összeülő központi magyar népközösségi vezetőség.

Minden esetre bármilyen formában is határoz:

döntése felelhetetlenül végleges marad, amiben meg kell nyugodnia mindenkinek, akár a felelőzők táborához, akár az ellentáborhoz tartozónak vallja magát.

Lényegében véve az aradi magyar népközösségi tagozatnak is az ittélő magyarság népi közösségét, egységét és közös életakarását kell kifejeznie, társadalmi közéletünk minden rétegének részéről és ebben az egységes életakarásban az összefogás parancsoló jegyében kell végre is, annyi elvesztett hét és hónap civódásai után, hozzálátnunk a magunk házatájának rendbetételéhez.

Dr. Kolumbán József csikszeredai ügyvéd-kamarai dékán, az ottani magyar népközösségi tagozat illusztris vezére, aki a legnagyobb körültekintéssel és mindenfelől általánosan elismert tárgyilagossággal vezette a vizsgálatot, pénteken délelőtt utazik haza Aradról.

NOVEMBER 25.

vatalos jellegű megállapodás jött létre, amelynek alapján

Magyarország körülbelül 3 és félmillió pengő értékű nyersvasat vett át az oroszoktól és ennek ellenében ugyanolyan értékű vasfelgyártmányt szállított, 1937-ben pedig körülbelül 2 millió pengő értékű lucernamagot szállított Oroszországba.

Ha az új szomszédi helyzet élenkebb kereskedelmi forgalomhoz vezetne, Magyarország esetleg mezőgazdasági gépeket, textilárakat, tényszalovakat és magvakat szállíthatna az oroszoknak, innen pedig viszont bőroket, prémekeket és talán tejt is adhatna el Magyarországra, habár

a magyar kormány ujabban csak kompenzációs alapon, vagyis devizák nélkül engedi meg a tea bevitelét.

3000 aranydollárt loptak el egy lenyel menekültől

Temesvári tudósítónk jelenti: Nagyaránvu betörés ügyében indította meg a temesvári rendőrség a nyomozást. Letter varsói olajgyáros feleségével és 17 éves kisleányával Lengyelországból Romániába menekült és végül is Temesvározt állapodott meg. Letterékkel együtt még hat lengyel menekült jött a Bácság fővárosába és összes pénzüket aranydollárra cserélték ki. A pénzt, 3000 aranydollárt, melynek értéke több mint 2 millió 100.000 lei, Letter a gyárvárosi Caronini-téren bételt butorozott szobáuk szekrényében őrizte. Két nap előtt Letterné és leánya a Francz Körbe ment, míg Letter munkát ment keresni. Amikor haza értek, megdöbbenve állapították meg, hogy távollétükben betörő járt a lakásban és a pénz onnan eltűnt. A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy néhány nap előtt ismeretlen tettesek be akarták hatolni Letterékhez, azonban nem tudták a zárral holdogtatni és így kénytelenek voltak kedvezőbb alkalomra várni, ami most azután bekövetkezett. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tolvaj kézrekerítésére.

A KÖZPONTIBAN

A minisztérium engedélyezte az aradi magyar óvoda működését

A Nemzetnevelésügyi Minisztérium 156.432. számú átiratában közölte a temesvári római katolikus püspökséggel, hogy az aradi zárdában működő magyar tannyelvű kisdud óvodát működését engedélyezze. A miniszteri rendelkezésről, amely biztosítja a jövőben a zárda kisdudóvódájának áldásos működését, a csütörtöki napon küldött értesítést a temesvári püspökség az aradi plébániahivatalhoz, ahol örömmel vették tudomásul az aradi kisdudóvoda működésének zavartalan biztosítását.

Az orosz tárgyalások útján Magyarország kelet-lengyelországi kereskedelmi forgalmát akarja visszaszerezni

Az új szomszédi viszony fontos kereskedelmi és forgalmi kérdéseket hozott napirendre

Budapestről jelentik: Lengyelország felosztása következtében az egykori lengyel—magyar határ majdnem teljes egészében magyar—orosz határ lett és csak egészen kis szakaszon került Magyarország a németek által megszállott lengyel területtel szomszédsgába.

Az új szomszédsga igen jelentős kereskedelmi és forgalmi kérdéseket vetett fel, amelyeket a két állam között meg kell tárgyalni. A forgalmi kérdésekről már folyamatban is vannak a tárgyalások, míg a kereskedelmi kérdésekre később kerül sor. Ezeknél a kereskedelmi tárgyalásoknál

Magyarország a most orosz uralom alá került lengyel területekkel fennálló kereskedelmi kapcsolatainak fenntartására fog törekedni. Magyarország ugyanis erről a vidékről fát, faszenet, bőroket, parafint és kenderet vásárolt, míg a fontosabb magyar exportcikkek kivételének (olajmagvak, gyümölcs, bor, villamossági cikkek) igen jó felvevő piaca volt Kelet-Lengyelország, nevezetesen Lemberg.

Míg a német megszállás alatt álló nyugatlengyel területekkel aránylag könnyű lesz a magyar áruforgalmat helyreállítani, (ahonnan Magyarország többek között gázszert és horganyt vásárolt), Oroszországgal már devizaforgalmi okokból is különleges megoldási módot — talán kompenzációs alapon — kell találni az áruforgalom további lebonyolítására.

Azt, hogy ezenkívül sor kerül-e Magyarországra és a Szovjetbirodalom többi része közötti áruforgalom kiépítésére is, egyelőre nem lehet még tudni.

Eddig a két állam között nagyon laza volt a külkereskedelmi összeköttetés. Magyarország csak aszbesztben volt állandó vevője Oroszországnak,

amelyből évente 200—300 ezer pengő értékű árut vett.

Régebben nagyobb tételű petroleumbevitel is volt Oroszországból, de a román petrokummal szemben az orosz áru fuvardíj szempontjából sem volt versenyképes.

Még 1934-ben a Berlinben székelő orosz kereskedelmi képviselőlet és Magyarország között nem hi-

Rendelet törvény jelent meg a temesvári görög keleti püspökség létesítéséről

Az aradi püspökség további hatáskörét is pontosan meghatározza a törvényrendelet

Bucuresti. Öfelsége II. Carol király két egyházi vonatkozású rendelet törvényt irt alá. Ezek közül az egyik rendelet törvény szerint Craiova székhellyel érsekséget létesítenek, a másik értelmében pedig Temesvár központtal görögkeleti román püspökség létesült.

A rendelet törvény, amely a temesvári új püspökséget életre hívta, 6 szakaszból áll. Az első szakasz értelmében a törvényrendelet kimondja, hogy a rendelkezés megjelenésével egyidőben Temesvár székhellyel új püspökség létesült és ennek hatáskörébe tartoznak az összes temesmegyei parókiák, valamint a szörény-megyei bélinci, bálinci és birkisli esperességek. A második szakasz arról intézkedik, hogy az új püspökség részére 100 hektár termőföldet, valamint 300 hektár erdős területet irányoznak elő és a pénzügy-

minisztériumot felhatalmazzák, hogy a szükséges meghitelezéseket eszközölje. A harmadik törvényszakasz értelmében Erdély érseke ideiglenes temesvári püspököt nevez ki a tényleges püspök megválasztásáig és a rendelet negyedik szakasza szerint az aradi püspökséghez a jövőben Aradmegye területén levő összes parókiák tartoznak, valamint azok a hunyadmegyeiak, amelyek a halmágyi esperességekhez tartoznak. Az ötödik szakasz arról intézkedik, hogy a püspökségi alapok feletti rendelkezést a temesvári, karánsebesi és aradi püspökségek közösen gyakorolják és nézeteltérés esetén a döntés a Szent Szinódust illeti meg. A rendelet törvény utolsó szakasza szerint az aradi, temesvári és karánsebesi püspökségek az érvényben levő törvényeknek megfelelően járnak majd el a közelebbi tartozó esperességek beosztásánál.

FORUM filmszínház. — Tel.: 20-10.

GINGER ROGERS és FRED ASTAIRE minden addig felülmúló filmjükben, a

Ma, újból együtt a filmvilág két kedvence: **FARANDOLA**

Előadások: 5. 7.15 és 9.15 órakor.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 || Egy hónapra 70

Teleki Adám gróf meglátogatta az aradi magyar tanonciskolát

Csütörtökön délután hat órakor Teleki Adám gróf országgyűlési képviselő, a Romániai Magyar Népközség iparos-szakosztályának vezetője látogatást tett az aradi római katolikus egyházközség által fenntartott tanonciskolában. A képviselőt az iskolában Széll Lajos dr., az egyházközség világi elnöke, valamint Berthe Nándor dr., a tanonciskola igazgatója fogadták. A látottak fölött Teleki Adám gróf szintén elismerésnek adott kifejezést és közölte, hogy az ezennél megalapítandó magyar tanonciskoláknál mintaként és példaként az aradit veszik majd.

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 9.90, London 17.45, Newyork 446, Brüsszel 73.70, Milánó 22.50, Amszterdam 236.75, Berlin 178.

KÉT ÉS FÉLMILLIÓ LEIT ADOMÁNYOZOTT ÖFELSÉGE A SZEGÉNYSORSU ISKOLÁSGYERMEKEK NÉPKONYHÁJ JAVÁRA. Bucurestiből jelentik a Rador: Öfelsége, a király kedden érdeklődött a szegénysorsu iskolásgyermekek ügye iránt. Tekintettel arra, hogy az országban számos olyan iskolát érkezik van, amely anyag befektetés hiányában nem tud élelmiszereket beszerezni, az Uralkodó Öfelsége két és félmillió leit adományozott erre a célra amely tartományonként kétszázötvenezer leit jelent.

482.000 VAGON VOLT AZ IDEI BUZATERMÉS. A hivatalos statisztikák szerint az ezévi buzaajermés 482.000 vagon volt. Ebből közel 400.000 vagon a belföldi szükséglet fedezésére szolgál, míg 80-90 ezer vagon exportra került, a múlt évről megmaradt cca 50 ezer vagon öbuzával együtt.

Növekszik a román hajóforgalom. Bucurestiből jelentik: A Transilvania és Basarabia hajók a fokozott román hajóforgalom következtében ismét megkezdik a hajózást. A hajók a jövő héten indulnak utnak Istanbul, Metve Haifa felé.

TASNÁDI NAGY ANDRÁS A MAGYAR KÉPVISELŐHÁZ ELNÖKE. Budapestről jelentik: Tasnádi Nagy Andrást 159 szavazattal 6 ellenében a magyar képviselőház elnökévé választották.

A dán konzervatív párt a kommunistapárt feloszlatását követeli. Kopenhága. A dán konzervatív párt gyűlést rendez, amelyen a dán kommunista párt feloszlatását követeli.

Nev Pál dr. lett a nagyváradi ügyvédi kamara prodékánja. A nagyváradi ügyvédi kamara élére kinevezett ideiglenes bizottság első ülésén a kamara prodékánjává dr. Nev Pál ügyvédet választották meg. A választás után az eddigi prodékán, dr. Turia Nicolae lemondott ideiglenes bizottsági tagságáról, dr. Triff Titus és dr. Roxin Teodor pedig nem jelentek meg az esküföletlen. Ezért az igazságügyminiszter ennek a három tagnak a helyére dr. Mangra Dumitru, dr. Boros Ioant és dr. Roman Taciant nevezte ki.

A City of Flint visszatér Newyorkba. Washingtonból jelentik: A City of Flint utasítást kapott, hogy rakományának partrajétele után nyomban térjen vissza Newyorkba és kerülsse ki azt a zónát, amelyet Rooseveltt elnök haditerületnek jelölt meg.

Vizsgálat a propagandai ügyek igazgatóságának egyik elsőosztályu igazgatója ellen. Bucurestiből jelentik: Victor Alboteanu, a propagandai ügyek igazgatóság elsőosztályu igazgatója ellen dr. I. Teodorescu államfőellenőr vizsgálatot indított. A főellenőr jelentése alapján Radian propagandaminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében Alboteanút szolgálatától felfüggeszti a vizsgálat befejezéséig. Az említett rendelkezés megjelent a Monitorul Oficialban. A Victor Alboteanu elleni vizsgálat ügyében Teodorescu felügyelő elrendelte a gyanúsított vagyonára a biztonsgági zárlat foganatosítását. Alboteanu vagyona hozzávetőleges becslés szerint több millió lei értékre rug. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint nagyobb visszaélések nyomára jöttek rá, amelyet Alboteanu követett el és amely gyors meggazdagodásához vezetett.

Értesítés. Az Aradváros területén lakó Nemzeti Gárda kerület-parancsnokai, valamint az alakulatparancsnokok felkértek, hogy vasárnap, november 12-én délután 5 órakor megtartandó szükkörű értekezleten kivétel nélkül jelenjenek meg. Az értekezletet a vármegyei prefektúra 32. számú szobájában, a Nemzeti Gárda székhelyén tartják meg.

Meghalt özv. Pál Gáborné. Tegnap, szerdán délután 3 órakor temették el nagy részvét mellett Csiksomlyón özvegy Pál Gáborné, Fodor Ludovika ur-asszonyt. Pál Gábor dr. volt országgyűlési képviselő édesanyját.

Jól bevezetett cukorka-üzlet

a város szívében azonnal átadó.
Szezon előtt lévén, kitünő tőkebefektetés.
Cím a kiadóban megtudható.

A VACARESTI-FOGHÁZBAN ISMÉT KIHALLGATTAK MAX AUSSCHNITTOI. Bucurestiből jelentik: A vizsgálatra tegnap kiszállt a vacaresti-fogházba és ott újból kihallgatta a vizsgálati fogházba helyezett Max Ausschmitt volt vezérigazgatót.

Meghalt az aradi posta helyettes főnöke. Tragikus körülmények között hunyt el Birea Marius, az aradi postahivatal helyettes főnöke. A 39 esztendő postai főtisztviselő vérmérgezést kapott és háromnapos szenvedés után csütörtökön reggel örök álmra hunyta szemét. Halálának híre széles körökben oszlatlan részvétet kellett. Temetése pénteken délután 3 órakor megy végbe a Sarmiseghetuzei-ucca 15. szám alatti gyászszobából.

Józseffalváért..!

Józseffalva nagy ünnepe csak az elmúlt napokban folyt le, de még több, mint 70 ház vár felépítésre. Szükséges tehát, hogy a község érdekében további áldozatokat hozzon Erdély magyarsága és a gyűlés erdélyszerte tovább folyik. Kiadóhivatalunkhoz ma a következő adomány érkezett:

Györfly István dr. Lei 150.
amit ezuton nyugtázunk köszönettel.

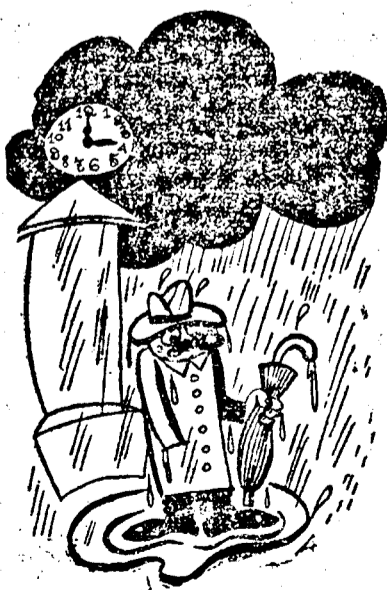
Doktorrávatás. Katz Teodort, Katz Zsigmond aradi nyelvtanár fiát a bolognai egyetem orvosi fakultásán november 7-ikén doktorrá avatták.

Közlekedési baleset Bucurestiben három halott áldozattal. Bucurestiből jelentik: Csütörtök reggel súlyos forgalmi baleset történt Bucurestiben a Calea Grivitein. Egy teherautó, amely nagy sebességgel közeledett, összeütközött a villamossal és megölt egy utasgárust, több utast pedig súlyosan megsebesített. Egy másik teherautót az összeütközés a gyalogjáróra dobott, ahol ennek következtében több járóelő megsebesült, egy kocsis, valamint a kocsiiban ülő utas szintén meghalt, a ló pedig megdögölt. A halottak és sebesültek személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

? 21-71 ?

A Református Nőszövetség teadélutánja. Az aradi Református Otthon helyiségében csütörtökön délután tartották meg a Nőszövetség rendes havi kávédelutánját. A kávédelutánon több mint száz vendég jelent meg, akik a késő esti órákig a legkellemesebb hangulatban voltak együtt. A kávédelutáni háziasszonyai: Dömötör Lászlóné, Diószilágyi Dezsóné és Mátyás Jolán, akik ezalkalommal is lelkesen áldoztak a Nőszövetség céljaira. Ők fedezték a kávédelutáni kiadásait és a jövedelmét a Nőszövetség rendelkezésére bocsátották. A nagyszerű kávédelutánon megjelentek az összes aradi jótékonyági egyesületek képviselői is.

Sikerült ismertetőjel

Balkézben csukott esernyő.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték egy aradmegyei gyilkos asszonyt

Temesvári tudósítónk jelenti: Kegyetlen férgyilkosság ügyében mondott tegnap ítéletet a temesvári törvényszék, melynek bűnösei Branca Floarea varsándi gazdálkodó felesége és szeretője, Petroiu Petre voltak. A vádirat szerint az elmúlt év június 28-án Branca Gheorghe varsándi földművest a reggeli órákban csürében holtan találták. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen 45 éves ember fejét hajlakkal széthasogatták. Még ugyanaznap reggel megjelent a csendőrségen a meggyilkolt férfi felesége, aki elmondotta, hogy a gyilkosságot szeretője, Petroiu Petre bérésük követte el.

Petroiu-t a csendőrség letartóztatta. — az azonban állhatatosan tagadta a gyilkosságot. A vizsgálat során azután kiderült a valódi tényállás. Az asszony viszonyt folytatott a fiatal legénnyel és ezt hamarosan a férj is megtudta. Napirenden voltak közöttük a civódások és veszekedések és a férfi az utóbbi időben már nem is aludt a házában, hanem a csürében. A gyilkosság éjszakáján az asszony párnát és baltát vett magához és a férjéhez ment. A párnára azért volt szükség, hogy ha a férj ébren van, úgy azt állítsa, hogy vele akar aludni. Kisvártatva visszatért és azt mondotta a legénynek, hogy férjére többször lesütött a fejszével és most menten ő is Brancához, aki még él és adja meg neki a végső csapásokat. A legény ki is ment a házból de mire a férjhez ért, az már halott volt.

A temesvári törvényszék hétfőn tárgyalta a gyilkosság ügyét és az ítéletet tegnap hirdette ki. Ennek értelmében a gyilkos asszonyt életfogytiglani kényszermunkára, míg szeretőjét öt évi kényszermunkára ítélték.

AZ ERDŐHEGY-KISJENŐI REFORMÁTUS TEMPLOM AVATÁSI ÜNNEPÉGENEK NAPIRENDJE. Kisjenőről jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A református lelkész hivataltól nyert értesülés szerint összeállították a vasárnapi templomszentelési ünnep programját, amely a következő: Reggel 9 órakor érkezik meg Sulyok István nagyváradi református püspök, valamint Arday Aladár nagyszalontai református esperes gépkocsival. A község határában az egyházi és közgazgatósági hatóságok ünnepélyes fogadtatásban részesítik őket. Amennyiben Marta Alexandru dr. tartományi bormánvzó és Stinghe Dumitru ezredes, megyei prefektus is megérkeznek, úgy a közgazgatási hatóság fejeit fogadják őket és velük együtt mennek a templomba. Fél 10 órakor érkezik meg Arad felől az a vonat, amelynek Aradról és a Hegyaljáról jövő utasait a Ref. Kulturházban fogadja az erre kieltölt bizottság. Fél 10 és 10 órakor harangszó jelzi majd a templomszentelés megkezdését. Ezután ünnepi felvonató Istentisztelet következik, amelyet Sulyok István nagyváradi ref. püspök végez, ezután több gyermek megkeresztelése szerepel. Az egyházak és hatóságok kiküldötteinek üdvözlőhosszedei hangzanak el ezután majd egy óra tájban közeledet tartanak. Délután fél 4 órakor harangszó után kezdődik a délutáni ünnepély, amelyen Arday Aladár nagyszalontai ref. esperes hirdeti az írt. Az ünnepség keretében karónehé, szavalatok és a vidéki lelkészek felszólalásai szerepelnek. A vendégek este utaznak ed Kisjenőre.

Orvosi hír. Dr. Waldmann, fül-, orr-, géges- és állista ismét rendel Str. Alexandri 7.

Megalakul az utazócéhek szövetsége. Vasárnap délelőtt Temesvárott közgyűlést tart a temesvári tartományi utazócéh. Ez alkalommal az utazótársadalom több fontos időszerű kérdését vitatják meg és letárgyalásra kerül az utazócéhek szövetsége megalapításának kérdése is. A közgyűlésre Aradról is számosan utaznak.

Óriási kárt okozott az árvíz Kisküküllő-megyében. Dicsőszentmártonból jelentik: Az utóbbi napok időlárása, a tartós esőzés és a hegyek között történt havazás következtében a Kisküküllő folyó hatalmas áradásokat okozott. A sok esőzés a hegyi patakokat is úgy megduzzasztotta, hogy nagy víztömegek árszították el több helyen a földet és a különben is veszedelmesen sebes sódrású Kisküküllő folyó is úgy megduzzadt, hogy sok helyen kiöntött medréből s a partmentfalvakat veszélyeztette. A Kisküküllő völgyében elterülő kaszálókat és kukoricatermő földeket is több helyen elmosta a víz, ami jelentős anyagi kárt okozott. Nagy víztömeg zúdult Dicsőszentmárton marhavásárterére is, úgyhogy a mostani országos állatvásárt nem is lehetett megtartani. A víz behatolt a dicsőszentmártoni kórház alá-csonvában fekvő udvarára és az üvegyár felé vezető utat is ellepte, úgyhogy hosszabb időre ezen az utszakason teljesen szünetelt a forgalom. A víz magassága sok helyen elérte a félmétert is.

DAIMON speciális lámpák és elemek érkeztek **Kalmár József** Arad, Str. Bratlanu 1, Telefon: 11-10.

Eckhardt Tibor ujból ellátogat Belgrádba

Belgrád. Eckhardt Tibor, mint ismeretes, legutóbb napokon keresztül Belgrádban tartózkodott. Eckhardt nyilatkozott a 8 Órai Újság belgrádi tudósítója előtt és elmondotta, hogy mint magánember jött Belgrádba és semmiféle politikai tárgyalás nincs a programján.

— Még sohasem jártam Jugoszláviában — mondotta — és kíváncsi voltam a szép szomszédországra. Mivel magam is erős híve vagyok a jugoszláv-magyar barátságának, nincs kizárva, hogy rövid időn belül újból eljövök ide, hogy előadást tartsak a két államot érdeklő kérdésekről.

Eckhardt Tibor a független kisgazdapárt vezére és a társaságában lévő gróf Haller Gábor református lelkész a szerdai napot is Belgrádban töltötte. Szerda délelőtt fogadta Maceket, a kormány helyettes elnökét, aki visszaadta Eckhardt látogatását. Ezután meglátogatta Markovics Lázárt, a jugoszláv igazságügyminisztert, délután pedig Eckhardt Garilovics Ottóval, a jugoszláviai földművespárt vezetőjével találkozott. Este visszautazott a magyar fővárosba.

Németeket tartóztattak le kémkedés címén Törökországban

Róma. A Corriere della Sera istambuli jelentése szerint az ankarai hármasszerződés aláírása óta a németek helyzete Törökországban igen nehéz lett. Minden törökországi német nagyon szigorú ellenőrzés alatt áll és sok németet kémkedés gyanúja miatt letartóztatásba helyeztek. Lehetségesnek tartják, hogy Papen német nagykövet visszatérése alkalmas lesz arra, hogy a török-német viszonyt tisztázzák.

— Mérey Viktor irodalmi előadása a budapesti rádióban. Mérey Viktor, az ismert nevű magyar író, a Dunaposta hírszolgálati ügynökség segédszerkesztője a „Kisebbségi irodalom 20 éve” című érdekes előadását olvasták fel csütörtök délelőtt a magyar rádióban. Előadásában Mérey Viktor a minden téren megindult kulturális fejlődéssel foglalkozott. Ez a kulturális fejlődés különösen Erdélyben talált nagy visszhangra, hiszen itt volt a magyar irodalom gyökere. Ennek kapcsán Szabó Dezsőről, Ady Endréről és még néhány nagy magyar íróról emlékezett meg. Ezután a mostani generációról beszélt, végül pedig a Helikonról, illetve a köréje csoportosult kitűnő írógárda tagjairól.

— Ezer kereskedő tárgyalja le Bucarestben az üzérkedés elleni küzdelmet. Bucarestből jelentik: A Nemzeti Újjászülletési Front hétfői ülésén ezer kereskedő vesz részt, hogy a spekuláció elleni offenzíva ügyét megtárgyalják. Megjelennek majd a kereskedelmi és ipari szervezetek elnökei és vezetői is és megbeszélük a drágulás okait, valamint azokat az intézkedéseket, amelyeket foganatosítani kell, hogy a normális árszínvonalat helyreállítsák.

Cereanu Gabriella

zongorahangversenye

1939 december 5-én
a Kulturpalotában.

— TÖBBEZER LEI ÉRTÉKŰ ÉKSZERT LOPTAK EGY BANATULULUTI LAKASBÓL. Eiberhardt Elemérné aradi lakos bejelentette a rendőrségen, hogy meglopták. A panaszos szerint távolléte alatt valaki behatolt a Banatululuti 12. szám alatti lakásába és onnan több ezer lei értékű ékszert lopott el. A tettes kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Koszorúmegváltás. Reich Jenő ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alábbi adományok folytak be: Jakobi Gyula 100 lei, Kuhn József 100 lei, Mandl Ferenc 50 lei, Waldmann Izsó 150 lei, Strasser Károly Pécska 100 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

WEISZ gyógyszerház, Piata Avram Iancu 12.
JANKA gyógyszerház, Bulev. Reg. Ferdinand
Dr. DICK gyógyszerház, Str. Mărășești 1.

BASTIANINI,

OLASZORSZÁG UJ LONDONI NAGYKÖVETE

Irta: Csizsár Béla

A világsajtó napokon keresztül tárgyalta, mi lehet Mussolini szándéka, amikor nyilvánosságra került Bastianini olasz külügyi államtitkár kinevezése londoni olasz nagykövetté. A kinevezést nemzetközi diplomáciai körökben is nagy figyelemmel és érdeklődéssel fogadták. Valóban nem minden napi eset, hogy a külügyminiszter után a minisztérium legfőbb vezetőjét, a külügyi államtitkárt külföldi posztra helyezik és hozzá a legkiválóbb külügyi posztra, a londoni nagykövetségre, amely a világviszonyban mai állapotában különlegesen kényes és felelősségteljes diplomáciai pozíció.

A találgatásokat azóta beletették az újabb események, noha még egyszer ismét felbukkantak, amikor Bastianini megérkezett Londonba. A külföldi sajtó békeközvetítésről írt és azt hangoztatta, hogy a volt külügyi államtitkár egyenesen Mussolini emlékiratával érkezett az angol fővárosba. Hogy mi volt az igazság ezekben a találgatásokban, azt majd 20—25 év múlva tan már tudni fogjuk, amikor a mostani háború már csak kellemetlen emlék lesz s az angol hit és meggyőződés szerint új Európában élhetnek majd az emberek.

Érdekesebb ennél maga a nagykövet személye, Bastianini, aki egy egyszerű párttitkári állásból jutott el az olasz birodalom legfényesebb állásába s — ami a legtrikább — huszonhétéves korában már rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter s tíz évvel később, harminchétéves korában pedig már a külügyminisztérium államtitkára. Igazi fasiszta karrier az övé s ezt egyedül a tehetségével, nem pedig az összeköttetéseiével érdemelte ki.

Bastianini ma negyvenéves, 1899-ben született, Peruggiában, Umbria fővárosában. Tanulmányait jogi és bölcsészeti téren folytatja, de közébe a háború, amelyet az ifjú Giuseppe az első arcvonalban küzdött végig. Amikor Mussolini feketeinges szervezetei megalakultak, Bastianini is közéjük áll. Résztvesz a kommunisták elleni ádáz küzdelemben, sokszor meg is sebesült. A Marcia su Romában, mint az egyik fasiszta kohorsz kapitánya szerepel, így vonul be az olasz fővárosba. A győzelem után következik a nagy munka, a szervezés vidéken, Umbriát a fiatal peruggiai szervezi be már jóval előbb, mint a római bevonulás megtörtént s most ezt a szervezetét kitűnően tökéletesíti. Ennek ellenére nem fogad el más tisztséget a pártban, csak a párttitkárságot.

Az eredményeket, amelyeket Umbriában elért, észreveszik Rómában is s Mussolini rövidesen a fővárosba rendeli a fiatal párttitkárt. 1921-ben megbizta az országos szervezet titkárának helyettesítésével, majd a külföldi olaszok egységes szervezetbe való tömörítését bízta rá. Ezen a címen a fasiszta nagytanácsnak is a tagja lesz. A külföldi olaszok megszervezésére Bastianini a fiatal pártfőember valóságos hadjáratot indít. Kezdeményezés, tört ut nincs előtte, mindent magának kell kijárnia, megszerveznie, a semmiből felépítenie. Nem azért Mussolini kiválasztotta azonban, hogy ennek a feladatnak ne tudjon megfelelni. Rövidesen hatalmas és messzeágazó szervezet működik keze alatt s büszkén jelentheti a Duce-nak: „Parancsolj és mi engedelmessékedünk!”

A bokros teendők mellett ráért arra is, hogy lapokba, folyóiratokba dolgozzék, tanulmányokat írjon, előadásokat tartson, sőt arra is, hogy — elvállalja az ujonnan felállított közigazgatási minisztérium államtitkári állását. A külföldi fasiszta párt főtitkári tiszteit 1926-ig tölti be, akkor lesz első ízben államtitkár. Ekkor még mindössze 27 esztendő.

1927-ben a Duce elérkezettnek látja az időt arra, hogy ifjú munkatársát, aki minden eddigi posztján bevált, külföldi megbízásba helyezze. Első állomáshelye, mint rendkívüli követ és meghatalmazott miniszternek, Tanger. Előbbi pozíciójában szerzett tapasztalatait itt nagyszerűen kamatoztatja, mert Tangerben nagyobb olasz telepek vannak s így betekinthez huzamosabb ideig életükbe és sorsuk folyásába. Eddig is tett ugyan külföldi utakat, csaknem beutazta már egész Nyugat-Európát, Közép-Európát, sőt megfordult Amerikában is. De ezek az utak csak olyanok voltak, mint

amikor valaki a vonatból látja meg a tájakat: kitűnő benyomásaik vannak a vidékekről, de csak gyorsak és felületesek, mert nem tájékozódhatott alaposabban.

Következő állomáshelye a huszonhétéves excellenciásnak Lisszabon, a portugál főváros. Itt meglepő ismeretségbe kerül Salazarral, a portugálok kitűnő miniszterelnökével, aki ugyanolyan fiatal fővel emelkedett népe vezérévé. Innen Athénba helyezik, egy egészen más, eltűnt világba, ahol azonban szintén sokat tevékenykedik. Az olasz-görög kapcsolatok megjavítása és szívélyességétele nyereség Bastianini számláján. 1932-ben nagykövett rangban Varsóban küldik. Itt is fontos feladatok várnak rá. Ezeket gondosan, körültekintően és ügyesen oldotta meg, hiszen ahhoz a bizalomhoz, amelyet a Duce helyezett működésébe. Az ő nevéhez fűződik — s ezt most itt le lehet már számonlenni — a lengyel-olasz barátság kiépítése, amelyet Olaszország mindannyiszor olyan következetesen tartott be és ennek értelmében szolgált annyi jó tanáccsal a legutóbbi válság során a varsói kormányának, sajnos sikertelenül.

Varsóban az ifjú nagykövet négy évet tölt, négy gyümölcsöző esztendő, azután kormánya visszahívja és a külügyminisztérium politikai államtitkárává nevezik ki. 1936-ban történik ez, amikor a fasiszta Olaszország megnyeri az abessziniai háborút s az olasz államhivatalokban, főleg a külügyminisztériumban fontos átcsoportosítások mennek végbe. A külügyminisztérium élén a háború alatt a Duce állt s Suvich volt a külügy hivatalt államtitkára. Most az abessziniai harcokban és a diplomáciai posztpokon sikerrel szerepelt Ciano gróf lesz a külügyminiszter s a Varsóban és egyebütt kitűnően bevált Bastianini a külügyi államtitkár.

Hatalmas háromévi munka kezdődik most meg a palazzo Chigiben Mussolini legfőbb irányításával s a fasiszta két kiváló ifjú diplomatájának munkájával. Arról van szó, hogy a fasiszta államnak vissza kell szereznie elvesztett diplomáciai hadállásait és meg kell erősítenie pozícióját Abesszinia elfoglalása után. Bastianini ezekben a munkákban teljes vértetéssel, fáradhatatlanul vesz részt. Hogy mit végzett a ráeső feladatokból, azt nem lehet pontosan körülhatárolni. De hogy jól kivette a részét, azt mutatja, hogy a Duce bizalmában annyira haladt, hogy most, amikor ilyen válságos idők jöttek, vele kívánja betölteni a londoni nagyköveti tiszteit.

Bastianini bizonyára megfelel ennek a bizalomnak új állomáshelyén is, ahová annyit örömmel és lelkesedéssel ment. Grandi utódjaként valószínűleg nehéz is, de kellemes is lesz a feladata s elvégzi mindazt a munkát, amit a nagy olasz kormányelnök vár tőle.

Az ezévi legértékesebb atlétikai teljesítmények

Idén számos kiváló eredmény érték el a román atlétikában és azább egy rangsort közlünk, amely a tízpróbátáblázat értékelésével méri az ezévi atlétikai eredményeket, amelyeket az atléták idén értek el.

A ranglista a következő:
Kiss György KAC 1500 m.: 3:59.0 mp. 924 pont.
Schullery Walter St. R. súlydobás 14.82 m. 902 pont.
Bíró György KAC kalapácsvetés 50.20 m. 901 és fél pont.
Kiss György KAC 800 m. 1:56.4 mp. 883 pont.
Havalecz Péter Metr. diszkoszvetés 43.43 m. 880 és fél pont.
Cristea Anton Venus és Moinea Ioan Soimii 100 m. 10.9 mp. 872 pont.
Dinu Cristea St. R. 10 000 m. 32.12 mp. 864 és fél pont.
Dinu Cristea St. R. 5000 m. 15:26.6 mp. 864 pont.
Stoichitescu Pomp. Soimii távolugrás 716 cm. 847 pont.
Calistrat Ferd. VII. D. hármasugrás 14.40 m. 841 pont.
Eilhardt Ferenc VII. D. rudugrás 380 cm. 813 pont.
Yost Géza VII. D. magasugrás 181 cm. 798 pont.
Cristea Anton Venus 200 m. 22.7 mp. 792 pont.
Maiesciuc Emil Dragos Voda 400 gát 57.9 mp. 785 és kétharmad pont.
Maiesciuc Emil Dragos Voda 110 gát 16.2 mp. 749 pont.
Vamanu C. St. Rom. gerelyvetés 56.56 m. 713 pont.

**EZUTÁN NEM KELL
NÉGY HÓNAPIG VÁRNIA A SZERENCSERE**

Az Állami Sorsjáték új terve 2 húzást is tartalmaz. Választékot még ma sorsjegyeket a november 14. és 18. iki húzásokra. Ahogy megválogatja sorsjegye számát, válogassa meg a sorsjegyjárudát is.

AURORA
SORSJEGYÁRUDÁK

Helyi cím: **Aradmegyei Takarékpénztár.**

SPORT KÖZLÖNY

**Több, mint száz növendéke van
a közelmúltban megnyitott edzőiskolának**

Jövőre egész sor szakképzett edző „kerül forgalomba”

Marinescu Gabriel, az FRFA elnökének kezdeményezésére valósult meg az a valóban dicséretes intézmény, amelynek hivatása az edzőutánpótlás fejlesztése, szakképzett, minden tekintetben kifogástalan edzők nevelése. A pompás terv már a megvalósulás stádiumába ment át és rövid idő óta rendszeresen folynak az előadások az edzőiskolájában.

Az iskolának több mint 100 rendszeres növendéke van, akik közül számosan a testnevelési főiskola végzett növendékei, sokan azonban még csak az utolsó főiskolai évfolyam hallgatói. Nagy érdeklődés mutatkozik az edzőiskola iránt a játékosok körében is és nem kevesebb, mint 27 volt válogatott játékos is rendszeres hallgatója az edzőiskola előadásainak.

Marinescu miniszter nagylelkűségét és sport-szeretjét dicséri az a körülmény is, hogy az isko-

la növendékei részére a „Regele Carol II” otthonban 40 ingyenes helyet (lakás, ellátás) biztosított, ami a szegényebb sorsúak részére is lehetővé teszi, hogy a tanfolyamon résztvegyenek.

Az edzőiskola tananyaga rendkívül gazdag és változatos és alábbiakban közöljük az iskola előadóinak és rendszeres tanárainak névsorát az általuk előadott tantárgyakkal együtt:

1. Labdarugás (elméleti): Economu Virgil dr.
2. Anatómia: Dr. Zamfirescu Boby.
3. Fiziológia: Dr. Traian Dumitrescu.
4. Első segélynyújtás: Dr. Traian Dumitrescu.
5. Gyógy-masszázs: Dr. Adrian Ionescu.
6. Testnevelés: Ion Coja.
7. Biráskodás: Economu Virgil dr.
8. Labdarugás (gyakorlati): Economu Virgil dr. Steinbach Péter segítségével.

Pénteken utazik az AMTE Brailába

Az AMTE csapata vasárnap tudvalevően Brailában, az FC Braila (volt Dacia Unirea) ellen játszik kupamérkőzést és a csapat pénteken este indul el a mérkőzés színhelyére. A piros-fehérek alighanem néhány tartalékkal lesznek kénytelenek utazni, miután Başrinra — aki a Ripensia mérkőzésen megsérült — aligha számíthatnak, de bizonytalan Szabó Béla utazása is, aki munkabeszűrés miatt esetleg otthon marad. Természetesen így is nagy játékerőt képviselő együttes utazik Brailába és valószínűleg ki is harcolják a továbbjutást az ötödik kupafordulóba.

Nem jöhetnek a bécsiek — román-német mérkőzést ajánlanak

Bucuresti. Az FRFA-hoz tegnap érkezett meg a német szövetség átirata, amelyben közlik, hogy november 19-ére nem tudják Bécs válogatott csapatát Bucurestibe küldeni, de ajánlják, hogy Berlin válogatottját fogadja az FRFA, vagy pedig egy német válogatott mérle össze erejét a román tízeneggyel. Az FRFA még nem válaszolt, de valószínűleg azt fogja javasolni, hogy a német válogatottat küldjék Bucurestibe november 19-ére.

Osszeállították a magyar „utánpótlás” válogatottját is

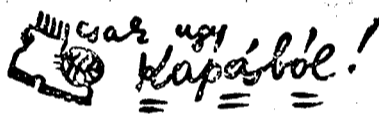
Budapest. A magyar tartalékválogatott csapat vasárnap Egerben mérkőzik és Fábán József a magyar tartalékválogatott vezetője össze is állította azt a csapatot, amely vasárnap Egerben vendégszerepel. Ez az együttes a következő:

Vörös (Bocskai) — Olajkár I. (Kispest). Onódy (Kispest) — Nagy II. (FTC) Kovács (Győri ETC). Tagányi (Törekvés) — Szabó (Haladás). Gazdag (Haladás). Jenőfi (Salgótarjáni BTC). Serfőző (Taxisok). Kalocsay (Kispest).

Tartalékok: Kiss (Törekvés). Kapocsi (Elektrómos) és Süttő (Gamma).

O A Rapid legyőzte a Socec Lafayette csapatát kupamérkőzésen. Szerdán Bucurestiben kupamérkőzést játszottak, amelyen a Rapid 5:2 (4:0) arányban győzött a Socec Lafayette ellen. A Rapid góljait Bogdan (2), Căpuşan, Auer és Moldoveanu szereztek. Vartolomeu bírskodott.

O Megbüntetett játékosok. A nemzeti bainoki bizottság fegyelmi osztálya Pál (Victoria) játékos játékjogát nyolc napra felfüggesztette. Ugyancsak 8 napra felfüggesztették fel Gica Popescu játékosját is, de nála a büntetést legközelebbi „bűncselekményig” felfüggesztették.

A zürichi „Sport” európai teniszzsranllistákat állított össze és ezek a következők: Férfiak: 1. Puncsecs, 2. Henkel, 3. Austin, 4. Kukuljevics, 5. Tloczynski, 6. Menzel, 7. Asbóta, 8. Szigeti, 9. Mitics, 10. Boussus. Nők: 1. Stammers, 2. Sperling, 3. Mathieu, 4. Jedrzejowska, 5. Scott, 6. Hardwick.

Az október 30-án Kassán félbeszakadt Ujpest-Kassai AC magyar nemzeti bálnoki mérkőzést, mint ismeretes, újrajátszák. Illetékes helyen úgy döntöttek, hogy a mérkőzést november 22-én bonyolítják le.

Az FRFA bizottsági ülésén kötelezték a Rapidot, hogy 1940. áprilisáig megállapodás szerinti mérkőzését bonyolítsa le Zágrábban a Gradjansky ellen, amelyet Sipoş átengedésével kapcsolatban vállalt, ellenkező esetben 30 ezer dinár kártérítést tartozik fizetni.

Schmeling türelmesen vár Joe Louisra...

Róma. Max Schmeling, az ökölvívás nehézsúlyú exvilágbajnoka pár nap óta az olasz fővárosban tartózkodik. Természetesen megrohanták az újságírók, akiknek a nagy Max a következőket mondotta:

— Látogatásom teljesen magánjellegű, Köriülből egy hétfő maradok Rómában.

A jólétesültek ezzel szemben azonban úgy tudják, hogy Schmeling filmszerep ügyében tartózkodik Rómában. Schmeling még a következőket mondotta:

— Egyáltalán nem áll szándékomban az ökölvívástól visszavonulni. Ugy érzem, hogy pályafutásom még nem ért a végére.

További terveivel kapcsolatban így beszélt:

— Szeretném, ha minél előbb eljönne az ideje, hogy újra szembeállhassak Louissal. Azt hiszem, ha a háború nem jött volna közbe, már készülhetnék is a mérkőzésre. Ugy terveztük, hogy Louist átszálltuk volna Európába és Berlinben mérkőztünk volna meg. De így sem baj... Türellemmel várok Louisra..

O Jégkorong. Kanadát ebben az évben a „Montreal Stars” képviseli Európában. A kanadaiak jelenleg Amerikában vannak, ahol Newyork válogatottját 6:2 arányban verték meg.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, NOVEMBER 10.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lemezek.

Bucuresti, Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Petrica Motoiu zenekara. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Technikai üzenetek. 19.17: A Bucuresti-hármas. 19.45: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 19.55: Románia hegyei. Vintila Mihailescu előadása. 20.10: A nemzetek zenéje: Anglia. Lemezek. 20.30: Gounod: Faust. Öt felvonásos opera. 21.25: Hírek. 22.25: Hírek, sportközlemények. 23.15: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Eugen Stepat balalaikazenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Toplak Izabella magyar nótákat énekel, kíséri Kurina Simi és cigányzenekara. 17.15: Diákfélcra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Sportközlemények. 18.30: Közvetítés Munkácsról. 19.30: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Julia szép leány. Az I. felvonás után: A rádió külügyi regycdórája. A II. felvonás után: Hírek, időjárásjelentés. Utána: Bura Sándor cigányzenekar játszik. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Hanglemezek.

Budapest II. 19.30: Gyorsírótanfolyam. 20: Hanglemezek. 20.30: Az első angol világbirodalom szétszakítása. Kosáry Domokos dr. előadása. 21: Hírek. 21.20: A Melles Béla zenekar műsora. 22.40: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népdalok. 14.10: Orosz dalok. 14.55: Lemezek. 18.45: Népdalok. 19.20: Táncczene. 20.40: Népdalok. 21.10: Szimfónikus hangverseny. 23.10: Táncczene.

SZOMBAT, NOVEMBER 11.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lemezek.

Bucuresti, Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Vasile Julea zenekara. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. Rodica Bujoi énekszámaival. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 18: Az Országőr szervezet órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Jean Moscopol énekel, zongorán kíséri Gaston Ursu. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: N. Herescu tanár előadása. 20.15: A nemzetek zenéje: Franciaország. Lemezek. 20.45: Hírek. 21: Rádióposta. 21.15: Madeleine Cocorescu zongorázik. 21.40: Táncclemezek. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: A zene folytatása. 22.50: Különféle hangszerszólók lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13: A kassai rádió műsorából. 13.40: Hírek. 14: Hanglemezek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.30: Hírek. 17.15: Repülők. Soós László ifjúsági előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Faraó Ibolyka zongorázik. 18.40: A rádió postája. 19.10: Farkas Jenő és cigányzenekara. 19.55: Az ázsiai hun birodalom. Darkó Jenő dr. egyetemi tanár előadása. 20.15: Hírek. 20.25: Marijag Erzsébet filmdalokat énekel a rádió szalonzenekarának kíséretével. 20.50: Debreceen leike. Révész Imre dr. előadása. 21.20: Mosolygó muzsika. Hangverseny. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Pertis Palj és cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Táncclemezek.

Budapest II. 18.10: Szociális Missziótársulat előadása. 18.40: A rádió szalonzenekara. 19.10: Csókold meg, Molnár Kata elbeszélése. Felolvasás. 19.30: Mezőgazdasági félóra. 20: Farkas Jenő cigányzenekara. 20.25: Brahms: B-dúr vonóshatás. Hanglemezzel. 22: Az udvari ember. Irta Tolnay Gábor. Felolvasás. 22.30: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 14.10: Népdalok. 14.55: Lemezek. 16.45: Népdalok. 17.20: Lemezek. 20.40: Rádiózenekar. 21.10: Népdalok. 22: Rádiózenekar. 23: Vendéglői zene. 23.50: Táncczene.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Fontos törvényrendelet jelent meg a fegyveripari részvények birtoklásával kapcsolatban

Hivatalból feloszlátandók az ugynevezett holding-vállalkozások

Iamandi Igazságügyminiszter szentesítés végett rendkívül fontos rendelet-törvényt terjesztett az uralkodó elé. Ez

a rendelet-törvény lehetővé teszi, hogy a fegyveripari vállalatokkal kapcsolatban ezen túl ugynevezett „holding“-vállalkozásokat létesítsenek, egyben pedig elrendeli az ilyen vállalatok megszüntetését, valamint a részvényzárolások és részvényes-szindikátusok megszüntetését is.

A rendelet-törvény lényegesebb intézkedései a következők:

Mindazok, akik román fegyveripari vállalatok részvényeivel rendelkeznek, még pedig oly vállalatok részvényeivel, amelyek részben, vagy teljes számukban az országban, vagy a külföldön zárólvá vannak, erre vonatkozó megegyezések, valamint részvényes-szindikátusok határozatainak értelmében, kötelesek részvényeikről másodlatokat kérni s ezeket a másodlatokat a vállalatok kötelesek kiadni.

Fegyveripari vállalatok alatt azokat értik, melyek fegyvert és municiót, valamint a fegyverhez és municióhoz szükséges alapanyagokat gyártanak.

A kereskedelmi törvény 225. és 898. szakaszaiban, valamint a jelen törvényben foglalt büntetések alá esnek mindazok a vállalatok, amelyek az országban, vagy külföldön alakultak és amelyeknek célja akár az alapszabályok értelmében, akár pedig ténylegesen az említett szakaszok által tiltott tevékenység, valamint azok, amelyeknek vállalati, vagy kereskedelmi tevékenysége közvetve, vagy közvetlenül ugyanahhoz a célhoz vezet azáltal, hogy vagyonuk legnagyobb részét a már az előbbi bekezdésben foglalt módon részvényeik teszik ki. A kereskedelmi törvénykönyv 225. szakasza értelmében tudvalevőleg

érvénytelen minden olyan megállapodás, amely a részvényesek szavazati jogának bármilyen módon való befolyásolását szolgálja.

A jelen törvényt azért alkották, hogy teljes egészében éreztesse hatályát a kereskedelmi törvény említett szakasza a fegyverkezési vállalatok esetében. Gyakran

előfordult ugyanis, hogy részvényes csoportok azzal a céllal, hogy a vállalatok vezetését a maguk számára biztosítsák, részvényes szindikátusokat létesítettek, részvényeiket zárolták és bizonyos kikötéseket szabtak meg a részvényekkel kapcsolatban arra az esetre,

ha valamelyik a részvényesek közül a megállapodást nem tartotta volna be.

Azon részvények tulajdonjogát, amelyeknek másodlatait a részvényesek kérik, a zárolási szindikálási egyezményrel, vagy bármilyen más bizonyítékkal lehet igazolni. Abban az esetben,

ha a zárolás valamilyen holding-társaság közbejöttével történt, akkor egy ilyen társaság részvényeinek tulajdonosa egyben igazolását jelenti annak is, hogy az illető a zárolt részvények tulajdonosa. Tilos bárkinek is részt venni, akár közvetve, akár közvetlenül holding-társaságok szerveinek szavazásában. Azokat, akik nem alkalmazkodnak ehhez a tilalomhoz, hat hónaptól két évre terjedő börtönnel és 10 ezer leltől százezer lelig terjedő bírsággal sújthatják.

Mindazok a holding-vállalatok, amelyeket akár az országban, akár külföldön alakítottak és amelyek székhelye Romániában van, vagy pedig vállalkozásuk főcélja található Romániában, felszámolásuk és felszámolásuk azonnali hatállyal elrendelendő.

Az ilyen társaságok tagjai, vagy részvényesei kötelesek a vállalat felszámolását kérni. Mind azok a román állampolgárok, akik ilyen társaság tagjai, kötelesek a társasággal közömi helyzetüket, mely a jelen törvény következtében előállt. Azokat,

akik a törvényt ki akarják látszani, hat hónaptól két évre terjedő börtönnel sújtják és tízezer leltől százezer lelig terjedő bírság megfizetésére kötelezik.

Mindazok, akik a fentiekben felsorolt fajtához tartozó részvények tulajdonosai, kötelesek a törvény megjelenésétől számított harminc napon belül az illető részvénytársaságnál tiltakozásukat bejelenteni az ellen, hogy bárki más kezébe a nekik járó osztlékok kifizessék, egyben pedig kérniük kell a már fentebb említett másodlatokat. Ezt a közlést teljes egészében közzé kell tenni a Hivatalos Lapban és lakhelyül Bucurestii kiválasztaniok.

Ezen ügyek letárgyalására, valamint a másodlatok kiadására vonatkozó lehatalmazások megadása végett, külön bizottság alakul az illovi törvényszék mellett.

A részvények másodlatainak kiadásával, a vállalatoknak a részvények eredetijét bemutatónkkal szemben mindennemű kötelezettsége megszűnik.

nagykereskedői csak ezen az áron kaphatnak rizst akár Galatiból, akár pedig Constantából. Ha tehát — felelt ki az emlékirat — a városvezetőségek a rizs árát az így megállapított áron alul maximálták, ahogy Arad esetében is történt, ez csak azt eredményezheti, hogy a kereskedők nem tudnak rizst beszerezni és a közönség ellátása emiatt szenved. Mindezekre való tekintettel a kereskedők azt kérik, hogy a város vezetősége a rizs árát ne maximálja, hanem csak arra szorítkozzék, hogy a spekulatív törvény által megállapított haszonszázalék betartását ellenőrizze.

Azt is kéri a kereskedők emlékirata, hogy helyezték hatályon kívül a füstölt szalonna, a sonka és a prágai sonka maximális árait és arra utal, hogy Temesváron is csak a nvers szalonnát maximálták. Végül a kereskedők azt kérik, hogy a jövőben a maximális árak megállapításakor a város vezetősége kérje a Kereskedelmi és Iparkamarától szakértő kiküldését, aki a város vezetőségét a helyzetről tájékoztatassa.

Az aradi új pénzügyi ellenőrök névsora

A Monitorul Oficial november 7-iki száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amelyben a következő aradi tisztviselőket nevezi ki pénzügyi ellenőrökké:

III. osztályu kerületi ellenőr: Tonea Ion.
III. osztályu közvetítő adóellenőr: Isaia Valentin, Serban Petre, Demosoreanu Teodor.
III. osztályu behajtási ellenőr: Gramescu Gheorghe, Saur Traian, Iliuta Paul.

A LEGFŐBB KARTELLTANÁCS ÜLÉSE.
A Legfőbb Kartelltanács tegnapi tartott meg a kartell törvény módosítása utáni első ülését, amikor is megbeszélték az új törvény mikénti alkalmazásának módjait. Ezt követően több kartellcikk áremelésével kapcsolatos kéréseket vették tárgyalás alá.

VETŐMAG MINTAVASÁR KOLOZSVÁRT. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület Kolozsvárt február 17-21. napjain rendezt meg szokásos tavaszi vetőmagkiállítását és vásárt. A kiállítás az alkalommal külön mintavásári csoporttal bővült. Nevezetesen a kiállítás résztől elköltörve található meg a látogatók az eladó vetőmagkészletek mintái és az adás-vételi ügyletek lebonyolítására külön ki- rendeltséget állít az E. M. G. E., hogy a gazdák közönségnek a vetőmag beszerzés és értékesítés terén is szolgálatra álljon. A gazdák közönség érdeke, hogy a mintavásáron értékesítse és szerezzék be vetőmagjait, mert a mintavásáron a gazdák a közvetítő kereskedelem kizárásával a legjobb minőségű magvakat közvetlenül cserélhetik el maguk között a legkedvezőbb árak és feltételek mellett. A kiállításra és vásárra a bejelentések 1940. évi január 15-ig küldendők be az E. M. G. E.-hez Kolozsvárra. Az E. M. G. E. és gazdasági fiókjainak kiszáradta tagjai helydíjat nem fizetnek. Az egyesület utazási és áruszállítási kedvezményeket engedélyezését kéri a CFR-től ezalkalomból. A kiállításra és vásáron bemutatásra kerülnek gabona, káposzta, takarmány, konyhakerti vetemény, virág vetőmagok, gyógynövény, erdei és gyümölcsfacsemeték, vetőgumók, gazdasági gépek, eszközök, anyagok, műtrágyák, növényvédelmi szerek stb. vegyipari cikkek. Az E. M. G. E. a kiállítás tudnivalóit a napokban küldi szét.

Több árucikknek a maximális árak alól való mentesítését kéri a kiskereskedők

A legutóbb bekövetkezett nagyarányú áremelkedésekre, valamint arra, hogy bizonyos árucikkben hiány állott be, az Aradi Közlöny egyik legutóbbi cikkében részletesen rámutatott. Bizonyos árucikknek: így a vajnak és a tojásnak a piacról való eltűnését részben a jelenlegi maximális árakkal magyarázzák, vagyis azzal, hogy ezeknek az áraknak következtében a termelők az árukat más városokba szállítják.

Az Arad és Vidéke Kiskereskedők Szindikátusa ezzel a kérdéssel kapcsolatban legutóbb emlékiratot juttatott el a város vezetőségéhez, valamint az aradi Kereskedelmi és Iparkamarához és Iercan Nerva dr. országgyűlési képviselőhöz, aki a kamarában Arad kereskedelmét képviseli.

Az emlékirat többek között rámutat a temestartományi kereskedelmi testületék szövegének arra az ismert kívánságára, hogy a tartomány területén lehetőleg egységesen szabályozzák az árakat. Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy a széktartóság területén az egyes városvezetőségek különböző szempontok szerint oldották meg a maximálás kérdését. Így mindenekelőtt utalnak arra, hogy Temesváron például csak az ugynevezett paraszt vaját maximálták és az I. osztályu parasztvaj árát kilónként 80-90 leiben, a II. osztályuét 70-80 leiben állapították meg. A préselt vaj vagyis a teavaj ára nincs maximálva. Ezzel

szemben Aradon a préselt vaj árát maximálták, még pedig 80 leiben kilónként, holott — az emlékirat szerint — nem is a kiskereskedelemben, hanem a nagykereskedelemben kialakult ár 84-86 lei. Az így megállapított ár miatt az aradkörnyéki vajtermelők nem hozzák a vajat Aradra, hanem Temesvárra, Nagyváradra, sőt Bucurestibe szállítják, ahol jobban értékesíthetik. Mindezekre való tekintettel Aradon is a temesvári rendszer meghonosítását kéri.

Hasonló a helyzet a tojással is. Temesváron a tojás maximális árát 2 leiben állapították meg, míg Aradon 1.50 leiben. Ennek következtében a tojást a szomszédos Temesvárra viszik. Az emlékirat azt kéri, hogy a tojást vonják ki a maximálás alól, vagy pedig leproszabb esetben a kereskedők által még a nvár folyamán vásárolt, részben konzervált tojás árát maximálták.

Rendkívül érdekes a helyzet a rizsszel. Temesváron ugyanis a rizst nem vonták maximálás alá és annak ára szabadon alakult ki. Aradon ezzel szemben a rizs árát maximálták, és minőség szerint 28-36 leiben állapították meg. Az emlékirat kifejti, hogy ezek az árak nem felelnek meg a valóságos helyzetnek, mert a rizs forgalmi ára nem az aradi piac szerint alakul ki, hanem a galati és constantai piac szerint, amelyek árait az ottani kereskedelmi és Iparkamara állapítja meg. Ez az ár mérvadó az országra, vagyis a vidéki városok

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik imádott édesanyánk

özv. Sechesán Gyuláné

temetésén résztvettek, szóval, irásban és virágokkal, fájdalomukat enyíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló
Ardelean-család.

Legújabb jelentéseink:

Himler: Külföldre vezetnek a merénylet szálai

Berlinből jelentik: A német rendőrség fáradhatatlan munkával kutatja a müncheni bombamerénylet tetteseit. A késő éjszakai órákban kiadott német hivatalos jelentés szerint

Himler rendőrminiszter, aki a nyomozást személyesen irányítja, közölte, hogy a pokolgépes merénylet szálai külföldre vezetnek.

Ezért a nyomravezető részére kitűzött hat-száz ezer márkás jutalmat

újabb 300 ezer márkával emelték.

Amennyiben a nyomravezető külföldi lenne, úgy a német külképviseletek után a jutalmat német valutában fizetik ki neki.

Ujra megkezdték az orosz- finn tárgyalásokat

Moszkvából jelentik: Csütörtökön délután ismét megkezdődtek az orosz- finn tárgyalások. A finn bizottság megjelent a Kremlben, ahol Sztalin

és Molotov fogadták a bizottság tagjait, akikkel több mint egy óra hosszat tanácskoztak. A tárgyalásokat előreláthatólag holnap ismét folytatják

A hét végére várják a békejavaslatra a választ

Párisból jelentik: Beavatott körök szerint az angol és francia kormányok behatóan tanulmányozzák a belga és holland uralkodók által eljuttatott béketervet, amelyre előreláthatólag a hét végére, vagy a jövő hét elejére készülnek el a válaszok. Miután Vilma királynő és Lipót király személy szerint az angol ki-

rályhoz és a francia köztársaság elnökehez küldték békejavaslatukat, VI. György király és Albert Lebrun válasznak a békejavaslatra, amely politikai körök szerint nem lehet más, mint udvarias formában történő elutasítás.

Reynaud: Franciaország berendezkedett a háborús gazdálkodásra

Párisból jelentik: Reynaud francia pénzügyminiszter csütörtökön délelőtt a franciaországi amerikai klub helyiségében a tiszteltére rendezett banketten beszédet mondott, amelyet Amerika részére rádió köz-

vetítettek. — Franciaország — mondotta Reynaud — mindent elkövetett, hogy elkerülje a háborút. A fenyegető erők azonban befejezett tények elé állították és Franciaország ezért kénytelen volt fegyvert ragadni. Ha a szövetséges hatalmak nem nyultak volna fegyverhez, Németország már kiterjesztette volna uralmát Európa jelentős részében. Mi azonban gátat vetünk a fegyveres erők terjeszkedésének. Hazánk polgári

lakossága és a határokat védő katonák egyformán nagy áldozatot hoznak Franciaországért, de egyben az emberi szabadságért is. Mi azzal a szilárd elhatározással harcolunk, hogy a végső győzelem csak a miénk lehet.

A francia pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy Franciaország berendezkedett a háborús gazdálkodásra és nem következhethet be újból az gazdasági zavar, mint az elmúlt háború végén lépett fel. Reynaud megemlékezett még az Egyesült-Államok népének rokonszenvéről és közölte, hogy jelentős tőkék vándoroltak vissza Franciaországba és a háború megkezdése óta egy milliárd frankkal gyarapodott a francia aranytarték.

Radocsay László dr. az új magyar igazságügyminiszter

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház csütörtökön délelőtt 10 órakor Szinnvev-Merse Jenő alelnök elnökletével ülést tartott. Az ülés megnyitása után az elnök bejelentette, hogy vitéz Bobory György alelnök levelet intézett hozzá, amelyben közli, hogy alelnöki

méltóságáról lemond. Ezután felolvasták a levelet, majd az elnök indítványára a lemondást tudomásul vették. Ezután következett a képviselőház új elnökének megválasztása. A nyilvános tagjainak kivételével az ülésen majdnem valamennyi képviselő megjelent. A ház

tagjai egymásután járultak az urnák elé és összesen 166 szavazatot adtak le. Ebből Tasnády-Nagy András volt igazságügyminiszter 159 szavazatot kapott, míg 6 szavazat megosztott és egy szavazat törvénytelen volt. Szinnvev-Merse alelnök ennek következtében Tasnády-Nagy András megválasztását határozatlanul kimondotta. A ház tagjai nagy tapsal fogadták a választás eredményét.

Budapestről jelentik, hogy a magyar kormányzó Radocsay László dr.-t. Komárom főispánját nevezte ki új igazságügyminiszterre. Bobory György képviselőházi alelnök lemondása után kormánypárti körökben az a nézet, hogy Törs Tibort, a kormánypárt ügyvezető alelnökét kell megválasztani a képviselőház alelnökévé.

Az új igazságügyminiszter 1878. november 17-én született a torontálmezei Istvánföld községben. Közéiskoláit Nagybecskerekben, a piaristák gimnáziumában végezte és ugyancsak itt érettségizett. Egvetemi tanulmányait a Pázmány Péter tudományegyetemen folytatta, ahol a jogtudományok doktorává avatták. Ezután Temesváron ügyvédköltött, majd később Budapesten ügyvédköltőt tett és ezután Temesváron nyitott ügyvédi irodát. Itt hét évig folytatott ügyvédi gyakorlatot. Ugyanezen időben egy a város, mint a megye szolgálatában állott és vármegyei tiszteletbeli alügyvésszé nevezték ki. 1914-ben Temesvár főjegyzőjévé nevezték ki. A háború kitörésekor mint tartalékos tüzérhadnagy vonult be. Másfél esztendeig volt fronton, majd miután Temesvár városának nagy szüksége volt a képzett főjegyzőre, a frontszolgálat alól felmentették. Az összeomlás után a közéleti miniszteriumban teljesített szolgálatot, majd Kecskemétre helyezték át, ahol a Duna-Tisza közti hitelintézet vezetőjévé nevezték ki. Ezt az állását tíz évig töltötte be. A kormányzó 1932-ben érdemeinek elismerésül gazdasági főtanácsossá nevezte ki. 1934. június 8-án Komárom főispáni méltóságába került.

A német válogatott Bucurestiben játszik

Bucurestiből jelentik: A román futballszövetség távirati hozzájárulását adta ahhoz, hogy november 19-én Bucurestiben Németország kombilakt csapata játszon a román válogatott ellen.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 ei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Perfekt főzőnő uriházhoz ajánlkózik. Vidékre is megy. Cimeket a kiadóba kér. 5083

Önálló, perfekt szakácsnő, csak nagyon tiszta uriházhoz ajánlkózik nov. 15-ig. Cimeket a kiadóba kér. 5088

ALKALMAZÁST NYER

Utazót jóljévedelmező mellékcikk eladására keresek. Cim: Fekete, Str. T. Serb 11., apart 4.

Raktárkezelésben jártas, fiatal leány felvétetik. „Stela”-gyár, Str. Haiducilor 8. (Piata Cetate Veche).

Tiszta mindenes leány azonnalra felvétetik Calea Saguna 8.

Regátban bevezetett utazót jóljévedelmező mellékcikk eladására keresek. Fekete, Str. T. Serb No. 11., apart 4.

LAKÁS

Kétszobás, modern lakás azonnalra kiadó. Str. Mărășesti 33. 5065

Háromszobás, szép, újonnan festett, modern lakás azonnalra kiadó. Bul. Reg Ferdinand 50. 5084

Háromszobás, modern lakás Str. Bolidianu 4. sz. alatt nagyon olcsón kiadó 4817

Kiadó kétszobás, földszinti, uccai lakás, összkomforttal november 15-re, vagy december 1-re. Str. Consistorului 35. Érdeklődni: 8-1-ig, 3-6-ig. 4942

VÉTEL-ELADÁS

Használt, kézi tolokocsit és egy tizedes mérleget megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 5082

Íróasztal diófából, karszékkal. 2200.- leiert eladó. Strada Dr. Romul Veliciu Nr. 1., emelet. 5030

Gyűjtők figyelmébe. 100 torintos Kossuth-bankó, régi lengyel, régi erdélyi fejedelemségi, ezüst címlet, igen sok bankjegy az inflációs időkben, eladó. Komoly érdeklődők adják le címük: „Numismatika” alatt a kiadóba. 091

Keresek megbízóim részére készpénz-üzlet ellenében is, varró és írógépet, butorokat, asztalneműt, szőnyegeket stb. Ajánlom dusan felszerelt raktáromat. **Salgóné** bizomány-üzlet, Piata A. Iancu (Str. Banatului sarok). 4981

Készpénzért magas áron veszek Singer-varrógépeket. Comisio biz-üzlet. Dacia-kávéház mellett. 5089

Zongorát keresünk megvételre, sürgősen, jó márkájút. Fülöpné, Str. Moise Nicoară 2. 5091

Dióhálók, modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recamierek, ebédlők nagy választékban Tempo bizományi üzletben. Fischer Eliz-palota. 4878

TISZTA, MOSOTT RONGYOT megvételre keresünk. Cim a kiadóban.

ÜZLET

Főtéri üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 4636

KÖLÖNFELEK

Elveszett csütörtök délelőtt egy fülbevaló. Becsületes megtaláló nagy jutalomban részesül. Str. Duca 2. I. em. ajtó 3. 5092

Kádármesterek figyelmébe! Teljes műhelyberendezés, pintérszerszám, haláloset miatt azonnal eladó. Özvegy Gál Józsefné, Gurahont. 5663

Gyümölcsöskertek szakszerű őszi befűtését és kezelését vállalom. Cim: Str. Cosbuc 20. 5079

ERIKA írógépek
Ha jó írógépet akar,
Ha régi írógépet megunt,
Keressék az újat!
Díjmentes bemutatás!
ERIKA írógépszakszert - ARAD,
Str. Alexandri 5. Telefon 1393.

INGATLAN

Havi 1200 lejt jévedelmező ingatlan 100.000 leiert - áron alul - eladó. Str. Serban Vodă 1. Értekezni lehet: Str. Gr. Alexandrescu 45. sz. alatt. 5630

Külvárosban 10 parcella, 300 négyszögletesek, egy tagban 145 ezer lei, két tagban 5 parcellánként 75.000 lei. Ugyanott sarokház 28.000 - és üzletes sarokház istálló, műhely 60 ezer. Hatschek-ügynökség. Bul. Carol 46. Telefon: 26-96. 5056